

PETRŽALKA BUDE V ROKU 2026 HOSPODÁRIŤ S ROZPOČTOM 131 MILIÓNOV EUR

STR. 2 – 3

Svoj vianočný zázrak poslalo mestskej časti viac ako 150 detí z 1. stupňa petržalských základných škôl. Víťazom súťaže sa stala kresba tretiačka Juraja Baránika zo ZŠ Gessayova

BERIEM TO AKO POSLEDNÚ ROZLÚČKU

Koncom 80. rokov patrila skupina Lojzo k najpopulárnejším v Česko-slovensku. Recesistické skladby (ktoré nezriedka mali nádych spoločenskej kritiky) často inšpirované životom v Bratislave, doslova zľudovali. Lojzo sa však nebál ani iných žánrov – zo spolupráce s Mekym Žbirkom či s Elánom vyšli nezabudnuteľné hity Každý deň budú vraj Vianoce a Že mi je ľúto. Lídrom a dušou skupiny Lojzo bol Marián Kochanský, okrem iného Osobnosť Petržalky, ktorý

predčasne skonal pred takmer dvadsiatimi rokmi. V čase predvianočnom prichádza na trh jeho (prekvapivo) prvá biografia Každý deň budú vraj Vianoce/Na centrálnom trhovisku. O pozadí jej vzniku, ale aj o vzťahu s otcom či skutočnom význame legendárnej piesne porozprával jeho syn Marek Kochanský.

STR. 8 – 9

FOREZNÝ AUDIT V PETRŽALKE JE HOTOVÝ

Spoločnosť EY sa pri podvode bývalého referenta pozrela na takmer 130-tisíc dokumentov. Starosta deklaruje, že najväčšie nedostatky už odstránili a zastupiteľstvu sprístupnil aj právnu analýzu.

STR. 3

DEVELOPERSKÝ PROJEKT PANÓNSKA POSLALA PROKURATÚRA NA SÚD

Vo februári 2023 sme sa bližšie pozreli na tému dvoch kontroverzných stavieb, kedy sa kancelárie rozhodnutiami štátnych úradníkov zmenili na byty. Pomohol Petržalke odpor starostu Jána Hrčku? A čo bude nasledovať?

STR. 6

ROZPOČET 2026: REKORDNÁ SUMA INVESTÍCIÍ PÔJDE NA PROJEKTY

Petržalskí poslanci v novembri schválili rozpočet na rok 2026, zelené sídlisko bude hospodáriť so sumou viac než 131 miliónov eur.

Súčasťou návrhu rozpočtu mestskej časti sú aj príjmy a výdavky 14 rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti ako Kultúrne zariadenia Petržalky, Miestna knižnica Petržalka, Stredisko sociálnych služieb Petržalka či základné školy.

„Máme historicky najvyšší rozpočet, aký sme kedy v Petržalke mali. Takže toto je veľká vec pre Petržalčanov. Prejaví sa to hlavne v investičných projektoch, ktoré sme si naplánovali. Opäť zopakujem, ich celková výška je historicky najvyššia,“ uviedol pre TASR vicestarosta **Ján Karman**.

Bežné výdavky sú navrhované v celkovej výške **78 164 388 eur** s cieľom, aby boli zabezpečené všetky zákonné povinnosti mestskej časti. Už tradične pôjde najviac peňazí do vzdelávania – viac ako 45 miliónov eur, nasleduje budovanie moderného úradu, sociálna pomoc i kultúra a šport.

Do čoho sa bude investovať?

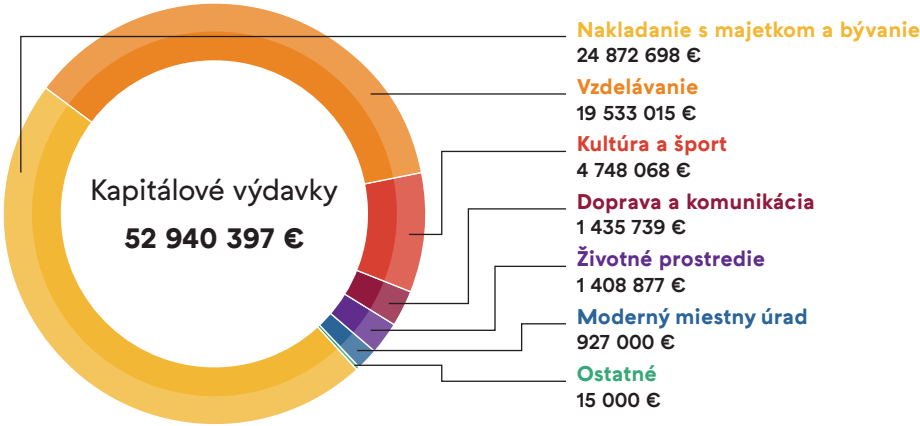
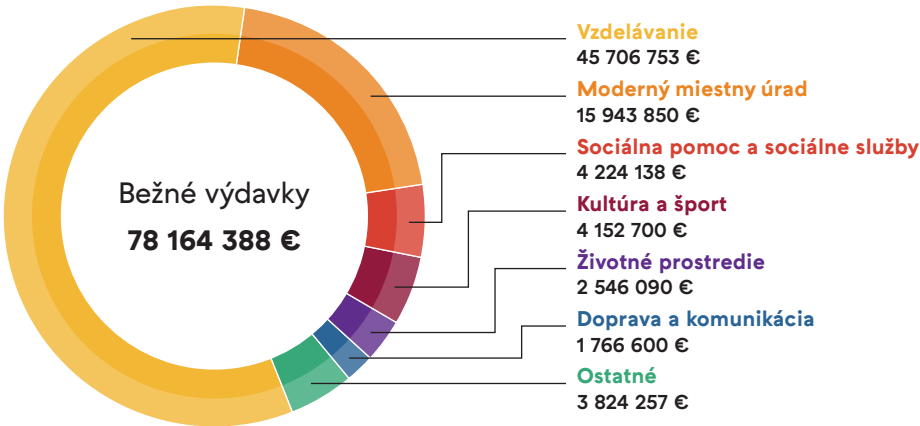
Čo sa kapitálových výdavkov týka, tie boli na rok 2026 naplánované a schválené vo výške takmer **53 miliónov eur**. Z nich sa bude v najbližších rokoch predovšetkým rekonštruovať, nakupovať a budovať.

Investície mestská časť plánuje vo viacerých oblastiach. Ako prvé by mali byť realizované tie, kde má samospráva už schválené dotácie a externé zdroje. Ide napríklad o rekonštrukcie základných a materských škôl, kde sa zameriava najmä na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov. Rovnako tak o rekonštrukciu športovej haly Draždiak či komplexnú obnovu trhoviska Mlynarovičova.

V pláne je aj denný stacionár pre seniorov či zariadenie opatrovateľskej služby i financovanie kúpy pozemkov v okolí Veľkého Draždiaka vrátane vodnej plochy. Samospráva by chcela obnoviť tiež hudobnú fontánu pred Technopolom – podmienkou však je, že ju získa do vlastníctva či správy.

Dlhová brzda

Mestská časť, podobne ako ďalšie samosprávy, schvaľovala oproti minulým rokom rozpočet na ďalší rok v predstihu. Urobila

Najväčšie plánované investície mestskej časti Petržalka v roku 2026:

3,7 milióna €
Zariadenie opatrovateľskej služby Haanova	1,7 milióna €
Denný stacionár pre seniorov Osuského
3,3 milióna €
Prestavba Športovej haly Draždiak	1,6 milióna €
Kúpa bytov v budove na Rovniankovej ulici
3,1 milióna €
ZŠ Dudova – zníženie energetickej náročnosti	1,4 milióna €
Pozemky okolo a pod Veľkým Draždiakom
2,3 milióna €
Bazény ZŠ Budatínska a Turnianska	0,6 milióna €
Knižnica Petržalka – nová pobočka Fedinova

tak preto, aby sa na ňu nemuseli vzťahovať sankcie vyplývajúce z tzv. dlhovej brzdy, ktorá pre zlé hospodárenie štátu negatívne ovplyvní i samosprávy. V praxi to bude pre mestskú časť znamenať to, že bude môcť do rozpočtu zapájať rezervný fond, úverové zdroje aj externé dotácie. Ak by rozpočet neschválila do 21. novembra, tieto finančné zdroje by použiť nemohla.

Mestskej časti sa podľa vicestarostu darí získavať dotácie. Kým v roku 2024 to bolo približne 5 miliónov eur, v roku 2025 už okolo 7 miliónov eur a v roku 2026 má naplánovaných získať minimálne 13 miliónov eur. Pokiaľ by dlhová brzda platila najprísnejším spôsobom, a zároveň by si mestská časť nemohla brať externé úverové zdroje, mala by samospráva problém so spolufinancovaním

plánovaných investičných projektov. „Museli by sme si vybrať len tie, ktoré dokážeme pokryť z vlastných zdrojov a hlavne by to išlo na úkor bežnej činnosti,“ poznamenal Karman pre TASR.

Preventívny úver

Miestne zastupiteľstvo zároveň v súvislosti s novými investičnými akciami schválilo aj tzv.

preventívny úver, úverový rámec je maximálne 20 miliónov eur. Mestská časť ho nemusí vyčerpať vôbec, miestny úrad zároveň ubezpečuje, že každú investíciu spolufinancovanú úverom budú schvaľovať poslanci.

Zadlženosť mestskej časti je v súčasnosti okolo 3 percent. „Petržalka je vo výbornej finančnej kondícii. Pokiaľ by sme načerpali úver v plnej

výške, tak, samozrejme, úverové zaťaženie bude vyššie, ale stále pod hranicu 30 percent. V našej finančnej kondícii to nebude problém splácať,“ podoťkol Karman.

TASR, Silvia Šimeková

FORENZNÝ AUDIT V PETRŽALKE JE HOTOVÝ. VÝSLEDKY MÁ POLÍCIA I POSLANCI

Spoločnosť EY sa pri podvode bývalého referenta pozrela na takmer 130-tisíc dokumentov. Starosta deklaruje, že najväčšie nedostatky už odstránili a zastupiteľstvu sprístupnil aj právnu analýzu.

Na mimoriadnom zasadnutí zastupiteľstva v máji 2025, ktoré bolo zvolané kvôli 2,7-miliónovej sprenevere bývalého zamestnanca Miestneho úradu Petržalka Reného H., poslanci a poslankyne okrem iného od starostu požadovali aj vykonanie hĺbkového externého forenzného auditu.

Ich pôvodné uznesenie síce kvôli nesprávnemu odhadu nákladov starosta podpísať nemohol, no spolu s vedením úradu sa rozhodli ďalej nečakať a prípravu auditu aj cez konzultácie s poslancami vo finančnej komisii, ktoré zastrešoval petržalský vicestarosta Ján Karman, započali.

Verejné obstarávanie auditu pred prijatím druhého uznesenia zastupiteľstva v tejto veci z konca júna vyhrala renomovaná medzinárodná spoločnosť Ernst & Young (EY), ktorá mala samotný audit vykonať do konca leta a Petržalke odovzdať výsledky a zistenia vo forme obsiahlej a podrobnej správy.

Forenzná správa EY bola úradu doručená 17. novembra 2025

a obratom bola odovzdaná vyšetrovateľom Úradu boja proti organizovanej kriminalite (ÚBOK), ktorí si ju spolu s ďalšími podkladmi vyžiadali.

Namiesto dvoch takmer päť mesiacov

Príprava správy z auditu tak nakoniec trvala namiesto odhadovaných dvoch mesiacov až do polovice novembra, čo ešte predtým verejne kritizovali viacerí petržalskí aj mestskí poslanci na čele s **Pavлом Škápikom** z klubu Team Bratislava/Progresívne Slovensko (TB/PS).

„V Petržalke však zjavne platí nové pravidlo: Audit ešte neexistuje, ale už sa pripomienkuje,“ komentoval v posledný septembrový deň na sociálnej sieti skutočnosť, že pri otázkach na termín ukončenia auditu EY mu petržalský úrad odpovedal, že samotný výstup ešte k dispozícii nie je, keďže sa v rámci štandardného procesu pripomienkuje, aby závery boli čo najjasnejšie a najpresnejšie.

Podľa zmluvy s EY, ktorá je verejne dostupná v štátnom centrálnom registri, ale platí, že jediným výstupom mala byť a je spomínaná Forenzná správa a žiadne priebežné správy objednané neboli. Dvojnásobné predĺženie lehoty na jej dodanie pritom úrad po opakovaných konzultáciách s EY odôvodnil nesprávnym časovým odhadom.

„Išlo o vôbec prvý takto mohutný externý audit v histórii mestskej časti a prioritou, samozrejme, bolo dodávateľovi poskytnúť nielen všetky potrebné podklady, ale aj dostatok času, aby výsledky auditu jasne opísali priebeh podvodu aj konkrétne pochybenia,“ hovorí starosta **Ján Hrčka**.

Takmer 130-tisíc dokumentov aj analýza

Dodáva, že počas realizácie sa externí audítori pozreli na takmer 130-tisíc dokumentov nielen z obdobia 1. januára 2025 až 31. mája 2025, pričom pri viac ako 6600 identifikovali možný súvis a 271 dokumentov brali do úvahy ako potenciálne relevantných v kontexte podvodu bývalého zamestnanca.

„Forenzná správa EY má 58 strán a v plnom znení bola bezodkladne sprístupnená všetkým 35 členom zastupiteľstva ako aj miestnej kontrolórke,“ približuje Hrčka s tým, že o výstupe auditu s poslancami zrealizovali 26. novembra aj stretnutie, kde vedenie úradu odpovedalo aj na dodatočné otázky.

„Okrem iného som kolegov požiadal, aby zastupiteľstvu sprístupnili aj právne stanovisko AKF Legal, ktoré sme si vo veci podvodu objednali tiež v snahe identifikovať možnú trestnoprávnú zodpovednosť konkrétnych zamestnancov pri ich pochybeniach, či zodpovednosť a pochybenia tretích strán, ktoré podvod v danom rozsahu mohli pomôcť zrealizovať,“ hovorí Hrčka. Niektoré časti však podľa neho zostali nateraz anonymizované, a to kvôli osobným údajom, stále prebiehajúcemu vyšetrovaniu ÚBOK-u a realizácii úkonov práve voči tretím stranám.

Nedostatky odstraňujú, výsledky zverejnia

„Čo sa týka konkrétnych výsledkov forenzného auditu i konštatovaní právnej analýzy, akonáhle to bude možné, určite ich poskytneme aj širokej verejnosti. Orgány činné v trestnom konaní sme požiadali v tejto veci o konzultáciu, aby sme včasným zverejnením dokumentov nezma-rili ich prácu,“ uzatvára Hrčka, podľa ktorého je najdôležitejšie, že závery sa v kľúčových zisteniach zhodujú a že mestská časť ďalej vykonáva kroky v ich duchu, pričom väčšina nedostatkov už bola odstránená.

O stanovisko k výsledkom auditu sme požiadali i zástupcov oboch veľkých poslaneckých klubov a nezávislých poslancov. Do uzávierky vydania ich neposlali, avšak niektorí avizovali, že sa tak ako, vedenie úradu, ku konkrétnym výsledkom vyjadria neskôr, prípade až po ukončení vyšetrovania.

Jozef Rybár,
Martina Štefániková

PREČO NEBUDE VIANOČNÁ VÝZDOBA V PETRŽALKE

Zatiaľ čo tradičné petržalské vianočné trhy na Námestí Republiky v gescii mestskej časti sú už v plnom prúde a okrem stánkov a atrakcií nie je núdza ani o rozmerné svetelné dekorácie, petržalské ulice a cesty ostanú aj tento rok bez vianočnej výzdoby.

Za všetkým stojí – zjednodušene povedané – „spor“ o to, kto by mal dať preveriť statiku (a teda bezpečnosť) upevnenia svetelných dekorácií) stĺpov. Ich vlastníci, Technické siete Bratislava, tvrdia, že ich povinnosťou to nie je a mal by to zrealizovať ten, kto chce osvetlenie zavesiť, teda mestská časť.

Je však efektívne a hospodárne investovať zo spoločného rozpočtu Petržalky do posudkov a revízií 40-ročných stožiarov, ktoré mestská časť nevlastní ani nespravuje a ktoré by mali byť podľa plánov magistrátu a jeho firmy postupne vymenené za nové?

Kto má prebrať zodpovednosť

Verejné osvetlenie na území Bratislavy je vo vlastníctve hlavného mesta. Správcom a prevádzkovateľom verejného osvetlenia Bratislavy je mestský podnik Technické siete Bratislava (TSB), s ktorým samospráva, ako aj po minulých rokoch, komunikovala možnosť inštalácie vianočnej výzdoby na stĺpoch verejného osvetlenia v Petržalke.

„Podľa vyjadrení TSB aj v tomto roku platí, že za statickú a elektrickú bezpečnosť zariadenia, ako aj za prípadné škody spôsobené v dôsledku inštalácie vianočnej výzdoby na staré stĺpy, bude zodpovedať žiadateľ, resp. ním

poverená osoba zodpovedná za vyvesenie, prevádzku a zvesenie výzdoby, v našom prípade mestská časť,“ vysvetľuje mestská časť.

Inými slovami, zabezpečenie posudkov na statiku a elektrinu, ako aj zodpovednosť v prípade škôd na majetku a zdraví obyvateľov – aj napriek tomu, že nie je vlastníkom, ani správcom verejného osvetlenia – by musela prebrať Petržalka.

sme po minulých rokoch vianočnú výzdobu inštalovali,“ uvádza samospráva.

Posudky za vyše 50-tisíc eur

Výsledky revízie a posudkov ukázali, že náklady na jeden pôvodný stožiar by mestskú časť mohli vyjsť od 150 do 1000 eur čo by pri všetkých stĺpoch vyšlo v priemere viac ako 50-tisíc eur. Ide

verejného osvetlenia zastrešuje hlavné mesto,“ myslí si samospráva, ktorá sa vzhľadom na šetrenie verejných financií v čase konsolidácie, ale aj s ohľadom na bezpečnosť obyvateľov, rozhodla svetelnú výzdobu nenainštalovať.

Bezpečnosť je prvoradá

Mestská časť dodáva, že by vedela na vianočnú výzdobu využiť aspoň časť nových stožiarov. Tie však zatiaľ boli zo strany magistrátu a jeho firmy vymenené zväčša v lokalitách mimo hlavných cestných ťahov. Podľa informácií z TSB bolo v Petržalke doposiaľ vymenených len 69 stožiarov a vo väčšine prípadov dochádza iba k výmene svietidiel na pôvodných stožiaroch bez potrebných statických posudkov a revízií na umiestnenie vianočného osvetlenia.

„Mrzí nás, že aj napriek našej snabe sme v tomto roku opäť museli pristúpiť k tomuto nepopulárnemu rozhodnutiu, avšak rovnako ako vlani, aj teraz je a vždy bude na prvom mieste ochrana zdravia a majetku našich obyvateľov a návštevníkov,“ uzatvára Petržalka. Samospráva verí, že pravú vianočnú atmosféru svojim obyvateľom predsa len vynahradí – na vianočných trhoch na Námestí Republiky, ktoré potrvajú až 21. decembra.

Mária Halašková

Zdroj: Envato

„Vzhľadom na to, že správca (TSB) a majiteľ (hlavné mesto) nedisponujú statickými posudkami pre účely umiestnenia vianočného osvetlenia v žiadnej mestskej časti a túto svoju povinnosť – za nás nepochopiteľne – prenášajú práve na mestské časti, nechali sme si vypracovať dva statické posudky – pred zavesením a po zavesení ozdôb a elektrorevíziu na jeden stožiar verejného osvetlenia v správe TSB – v snabe vyšliť náklady na všetkých približne 116 stožiarov, na ktoré

prítom o revízie a statické posudky majetku hlavného mesta, ktoré by mali mať roky k dispozícii práve na magistráte alebo v ich samosprávnej firme.

„Okrem kompetenčného sporu o zodpovednosť za prípadné škody na majetku a zdraví tak narážame aj na finančný spor o tom, či by mestské časti mali platiť roky neexistujúce statické a revízne posudky majetku hlavného mesta. Podľa nás nie, keďže inštaláciu, prevádzku i správu

Oprava: Október na Lachovej

Aj v časech umelej inteligencie môže zaúradovať novinársky škriatok. Stalo sa to aj v novembrovom čísle Našej Petržalky na s. 21, keď sme podujatia zrealizované v Materskej škole Ševčenkova 35 (Dobroty zo záhradky; rozprávanie o starých rodičoch v rámci Mesiaca úcty k starším či Ponožkový október – zbierku teplých ponožiek pre ľudí bez domova) nepochopiteľne „prest’ahovali“ na MŠ Lachova, kam sme zaradili aj autorku príspevku, pani učiteľku z MŠ Ševčenkova Martu Svobodovú. Za chybu sa ospravedľujeme a obom materským školám ďakujeme za pochopenie.

Redakcia Naša Petržalka

AKO VZNIKLA VIANOČNÁ TITULKA NAŠEJ PETRŽALKY

Víťazná kresba súťaže malých školákov zdobí okrem titulnej stránky novín aj oficiálnu PF-ku mestskej časti.

AKTUÁLNE

Vyššie 150 výtvarných dielok bolo odpoveďou na výzvu Petržalky, ktorá oslovila žiakov 1. stupňa základných škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, aby nakreslili svoj vianočný zážrak.

Odborná porota mala veľmi ťažkú úlohu – vybrať len desať zo záľahy úchvatných kresieb a maliieb, ktoré postúpili do hlasovania verejnosti na sociálnych sieťach, bolo extrémne náročné. Explózia fantázie a precízne výtvarné stvárnenie – to bol hlavný menovateľ všetkých doručených diel.

A ocenili ich aj hlasujúci, ktorí malým umelkyniam a umelcom prideliť dokopy takmer 2 700 hlasov.

No víťaz môže byť len jeden. Tentoraz sa ním stal **tretiak Juraj Baránik zo ZŠ Gessayova** a jeho červený vianočný autobus, ktorý získal 639 hlasov. Na druhom mieste sa umiestnila **tretiačka Katarína Gazdová zo ZŠ Budatínska**, tretia skončila **Viktória Kravianská z 2. ročníka ZŠ Tupolevova**. Blahoželáme.

Víťazný „Vianočný sen“ sa stal tento rok nielen oficiálnou PF-kou Petržalky, ale aj

titulným obrázkom vianočného čísla Našej Petržalky.

No a autobus a zvyšných deväť kresieb môžete získať aj vy. Všetky sa totiž zmenili na vianočné pohľadnice, ktorými môžete potešiť seba aj svojich blízkych. Nájdete ich zadarmo – kde inde – na vianočných trhoch na Námestí Republiky v stánku mestskej časti. Tak šťastné sviatky!

Martina Štefániková

Vianočná Petržalka 2025

OTVORENIE VIANOČNÝCH TRHOV, STAROSTOV PUNČ, ROBO OPATOVSKÝ
Piatok 28. november | 17:30

CANTICA ISTROPOLITANA, ANDREA ZIMÁNYIOVÁ
Sobota 29. november | 17:00

MŠ ROVNIAKOVÁ, MŠ JANKOLOVÁ, SZUŠ ART PEGAS, SZUŠ STREČNIAŇSKÁ, MŠ TUPOLEVOVÁ, SZ MELÓDIA
Streda 3. December | 17:00

MEKY ŽBIRKA TRIBUTE, JANAIS
Piatok 5. December | 17:00

MIKULÁŠSKA JAZDA
Sobota 6. December
Slnčnice | 10:00
Nobelovo námestie | 11:00
Muchovo námestie | 11:45
Ovsištské námestie | 12:30

NÁMESTIE REPUBLIKY 28. 11. – 21. 12.

MIKULÁŠ, DIVADIELKO TRAVELKOVO
Sobota 6. December | 15:00

ZŠ GESSAYOVA, ZUŠ F. OSWALDA, KONZERVATÓRIUM TOLSTÉHO
Streda 10. December | 17:00

ELIA KAČIOVÁ A VLADIMÍR VIRÁG: PIESNE Z VIANOČNÝCH ROZPRÁVOK, FRANTIŠEK NEDVĚD
Piatok 12. December | 17:00

PAPER MOON TRIO, PETER LIPA & BAND
Sobota 13. December | 17:00

PO - PIA 11:00 - 21:00
SO - NE 9:00 - 21:00
vstup voľný

SZ CANENS A SEDMOHLÁSOK & HOSTIA, LA MUSICA, ZŠ LACHOVA, FS POLENO, OZ PETRŽALČANKA
Streda 17. December | 17:00

FLAMENCO, FIRE & BELLY ARTS: OHŇOVÁ SHOW, KOCHANSKI BAND
Piatok 19. December | 17:00

ALTEN KOMPOTEN, ORCHESTER JEANA VALJEANA
Sobota 20. December | 17:00

PETRZALKA.SK/VIANOCE
zmena programu vyhradená

STAVEBNÉ KOCÚRKOVO POKRAČUJE

Petržalka, magistrát ani prokuratúra nesúhlasia, no kancelárske „byty“ na Panónskej sa už predávajú.

Vizualizácia dvoch pôvodne kancelárskych budov projektu PANÓNSKA od stavebníka Lotus design.

FOTO: Facebook / R.E.M.D.

Dve administratívne budovy v tesnej blízkosti koľajiska železnice na Panónskej, ktoré okresný úrad zmenil na obytné aj napriek protestu prokuratúry voči jeho nezákonnému postupu, nesúhlasu mestskej časti Petržalka a rozporu s územným plánom hlavného mesta, už developer predáva ako byty. Aj za kryptomeny a v čase, keď je na súde podaná žaloba.

Developerský projekt Panónska na vizualizáciách spoločnosti R.E.M.D. na prvý pohľad nevyzerá extra zvláštne. Prekvapí však jeho poloha, ktorú časť verejnosti považuje za, jemne povedané, nevhodnú. Predaj avizovaných 322 bytov totiž developer spustil v tesnej blízkosti hlavného koľajiska Železničnej stanice Petržalka na rušnej Panónskej ulici.

Po rokoch odkladania a doťahovania sa s úradmi začala spoločnosť Lotus design, v ktorej ako konateľ figuruje aj **Martin Keszőcze**, majiteľ firmy R.E.M.D. a ďalších developerských spoločností, stavať dve výškové budovy aj priamo v teréne.

Hoci pôvodne išlo o kancelárske objekty, ktoré plánovala postaviť iná firma, prevodom vlastníckych práv s povoleniami vydanými v minulosti a takzvanou zmenou stavby pred dokončením sa rozhodnutím štátnych úradov nakoniec premenili na obytné domy.

A to aj napriek silnému odporu mestskej časti Petržalka na čele so starostom **Jánom Hrčkom** a nesúladu pozmeneného projektu

s územným plánom Bratislavy, ktorý v danej lokalite s primárnou funkciou bývania nepočítal a nepočíta, čo pri zmenách stavby namietal aj magistrát.

Petržalka zamietla, okres povolil

Výsledkom odporujúcich si rozhodnutí petržalského stavebného úradu, ktorý zmenu kancelárií na byty zamietol a Okresného úradu Bratislava, ktorý ju aj napriek nesúhlasu Petržalky povolil, bol v roku 2022 protest Krajskej prokuratúry Bratislava.

Ako sme vo februári 2023 informovali, prokuratúra konala práve na základe Hrčkovho podnetu, ktorý poukazoval na nezákonnosť rozhodnutia vedúceho odboru výstavby a bytovej politiky okresného úradu **Tomáša Mateičku**, s čím sa prokurátor svojím protestom stotožnil.

Okresný úrad však protestu nevyhovel a rovnako mu nevyhovel ani ako novovzniknutý štátny Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR ako odvolací orgán.

Stavať môžu napriek žalobe na súde

Stavebné povolenie – po novom už nie na dve 14-poschodové kancelárske budovy s tromi podzemnými podlažiami, ale na viac ako tri stovky bytov a apartmánov na 15 poschodiach so štyrmi podzemnými podlažiami – sa tak stalo právoplatným.

Developerským spoločnostiam okolo podnikateľa Keszőczeho a ďalších cudzincov figurujúcich v spomínaných firmách tak aktuálne nič nebráni v tom, aby bytové domy po viacerých významných zmenách odobrených štátnymi úradníkmi – a napriek nesúhlasu Petržalky, odporu Hrčka a protestu prokurátora – postavili.

Krajská prokuratúra síce podala vo februári 2024 po nevyhovení protestu zo strany štátnych úradov žalobu na nezákonné konanie okresného úradu v tejto veci na Správnom súde v Bratislave, no rozhodnutie zatiaľ nepoznáme. A aj v prípade úspechu žaloby, čo môže trvať i roky, je otázne, či by sa výstavbu podarilo zmeniť, prípadne zastaviť.

Tým viac, ak developer R.E.M.D. uvádza, že všetkých štyridsaťštyri 1-izbových bytov na Panónskej už údajne predal. Ďalej však ponúka 2- a viacizbové byty, a to aj za virtuálne platidlá bitcoin či ethereum.

Kto kancelárske byty (ne) skolauduje?

Stavebné Kocúrkovo aj v tomto prípade teda pokračuje a starostovi Petržalky zostali v rukách opäť len verejné upozornenia na možné problémy s budúcou kolaudáciou bývania v ďalšom spornom developerskom projekte.

Ako však ukazuje podobný prípad, ktorý mestská časť po zmene kancelárií na byty rovnako považovala za problematický, ani prípadný odôvodnený nesúhlas petržalského stavebného úradu s kolaudáciou nemusí znamenať, že kolaudácia neprebehne úspešne.

Pri developerskom projekte Septimo II – Bytysis (pôvodne – Offices) spoločnosti VI GROUP bola nakoniec kolaudácia stavebnému úradu v Petržalke odňatá a prebehla priamo na okresnom úrade.

„Kým budú na štátnych úradoch fungovať takéto vychýrení kúželníci s paragrafmi, ktorí v stavebných veciach môžu rozhodovať akokoľvek aj bez súhlasu samospráv či dokonca s ich explicitným nesúhlasom a v rozpore s ich územnými plánmi, dodržiavanie zákona pôjde ďalej bokom a nedôvera v našej krajine sa bude ďalej prehlbovať,“ uviedol Hrčka s tým, že aj keď je to boj s veternými mlynmi, v podobných prípadoch vždy podnikne všetky kroky, ktoré mu kompetencie starostu umožňujú.

Stanovisko Okresného úradu Bratislava k obom sporným developerským projektom sa redakcii Našej Petržalky získať nepodarilo.

Jozef Rybár

Príjemné Vianoce v teple domova a šťastný nový rok

vám praje skupina
Veolia Energia Slovensko
váš dodávateľ tepla a teplej vody

VEOLIA HĽADÁ NOVÝCH KOLEGOV

Skupina Veolia Energia Slovensko zamestnáva približne 700 šikovných ľudí. Naším zamestnancom ponúkame nadštandardné pracovné podmienky a poskytujeme im zaujímavé benefity.

Ak máte záujem stať sa súčasťou Veolie, neváhajte nám poslať svoj životopis na adresu: ludske.zdroje@veoliaenergia.sk.

Viac informácií o práci vo Veolii nájdete aj na našej webovej stránke veoliaenergia.sk.

MAREK KOCHANSKÝ: BERIEM TO AKO POSLEDNÚ ROZLÚČKU

Skladba Každý deň budú vraj Vianoce v skutočnosti vôbec nie je vianočný hit.

Koncom 80. rokov patrila skupina Lojzo k najpopulárnejším v Československu. Recenzistické skladby (ktoré nezriedka mali nádych spoločenskej kritiky) často inšpirované životom v Bratislave, doslova zľudovali. Lojzo sa však nebál ani iných žánrov – zo spolupráce s **Mekym Žbirkom** či s **Elánom** vyšli nezabudnuteľné hity *Každý deň budú vraj Vianoce* a *Že mi je ľúto*. Lídrom a dušou skupiny Lojzo bol **Marián Kochanský**, medzi iným aj Osobnosť Petržalky, ktorý predčasne skončil pred takmer dvadsiatimi rokmi. V čase predvianočnom prichádza na trh jeho (prekvapivo) prvá biografia *Každý deň budú vraj Vianoce / Na centrálnom trhovisku*. O pozadí jej vzniku, ale aj o vzťahu s otcom či skutočnom význame legendárnej piesne porozprával **Marek Kochanský**, jeho syn a frontman skupiny Kochanski.

Prečo ste sa rozhodli napísať knihu o vašom otcovi práve teraz?

Otec vždy vravel, že keď sa raz dožije dôchodku, bude sa prechádzať po bratislavskom korze a písať knihu o všetkom, čo prežil. Žiaľ, nestihol to, tak som to chcel urobiť ja. Nejaké pokusy som už mal, ale vždy to na niečom stroskotalo. Buď neboli financie, potom zas prišiel covid... No ale keďže otec by v júni 2025 oslávil sedemdesiatku a v apríli 2026 bude 20. výročie jeho úmrtia, povedal som si, že buď to urobím teraz, alebo už nikdy – a oslovil som kamarátku Majku Mikovú, či dáme ešte posledný pokus a pustíme sa do knihy. Ona ako spisovateľka a ja a skupina Lojzo ako zdroj informácií. Veľmi nám pomohla kronika, v ktorej ozembuchista Tomáš Fabor zmapoval celú históriu kapely. Má 5 500 obrovských strán a naša knižka ich má 167, takže si viete predstaviť, čo všetko sme museli oželiť!

Ako dlho ste knihu pripravovali?

Začali sme zhruba pred rokom. Požiadali sme o dotáciu Fond pre podporu kultúry, ktorý nám v konečnom dôsledku vyšiel v ústrety, aj keď sa to oneskorilo o niekoľko mesiacov – a aj mestskú časť Petržalka, ktorá tiež finančne prispela. Čo som rád, lebo v tej knihe sa o Petr-

„Otec vždy vravel, že keď sa raz dožije dôchodku, bude sa prechádzať po bratislavskom korze a písať knihu o všetkom, čo prežil,“ hovorí syn Mariána Kochanského, Marek. | Foto: Archív M. K.

žalke celkom dosť píše, keďže otcov život s ňou bol spätý. Pracovne aj súkromne – celé 80. roky sme prežili na Togliattiho ulici 40 (dnes Romanova). A tam sa teda diali zaujímavé veci! (Smiech.) Mnohé pesničky vznikli priamo v našej kuchyni, hemžilo sa to u nás významnými návštevami. Napríklad, keď prišiel koncertovať Jarek Nohavica, spal v našej obývačke na epeďách. Predstavte si, ráno idem do školy, otvorím izbu a tam spia na zemi muzikanti s gitarami...

Niekde som čítala, že ste mali v bytovke susedskú klubovňu, kam chodievali vychytení hudobníci. Nest' ažovali sa susedia, že je tam hurhaj?

Nie, veď všetci to tam využívali! Robievali sa tam „Mikuláše“ pre štyridsať-päťdesiat

detí z celého domu, Silvestre, všetky oslavy rodín, čo tam bývali. Čiže slúžilo to hlavne pre panelák, ale často tam chodili aj otcovi kamaráti – speváčky, speváci, zaspievali si tam, zahrali, schádzovali tam... Ale viac nebudem prezrádzať, pretože knižka nie je až taká hrubá a nechcem z nej povedať všetko.

Dozvieme sa z nej aj niečo o otcovom detstve?

Áno, hoci musím povedať, že bolo dosť náročné zistiť tieto informácie. Ale niečo sa nám podarilo poskladať. Knižka začína jeho narodením v Partizánskom, potom sa prehupne do Petržalky, kam sa s rodičmi presťahovali, keď začal chodiť na základnú školu. Píše sa tam aj o jeho práci, lebo veď skupina

Lojzo bola výnimočná tým, že všetci členovia chodili celý život do civilného zamestnania.

Ozaj, čo váš otec vlastne robil? Pokiaľ viem, bol vyštudovaný inžinier ekonómie...

Roky bol riaditeľom Domova dôchodcov – bol to vtedy najväčší domov dôchodcov v Československu. Po Nežnej revolúcii dostal ponuku z DK Ovsíšte a stal sa jeho šéfom – a v podstate až do jeho smrti boli jeho zamestnávateľom Kultúrne zariadenia Petržalky (KZP). S tým, že z Ovsíšte a potom prešiel do Klubu 22 (neskôr Klub mladej rodiny), a tam ostal až do konca, až do roku 2006.

Dozvedeli ste sa pri tomto pátraní niečo nové, niečo, čo ste o otcovi nevedeli?

Našiel som jedného jeho kamaráta z detstva, ktorého som nepoznal. Bola to neuveriteľná náhoda, ktorá ma k nemu doviedla – a to neverím na veci medzi nebom a zemou. Od neho som sa dozvedel, že už ako 10-11-ročné decká mali svoju kapelu. To ma prekvapilo, lebo veľa vecí mi otec porozprával, ale toto, že už ako decko hrával s kamošom z domu – on na harmonike, kamoš na gitare a skúšali nahrávať Beatles – tak to som veru nevedel.

Mimochodom, aký bol Marián Kochanský otec? Rozumeli ste si?

Úplne bežný. Záležalo mu na tom, aby veci, ktoré sa začali, sa aj dokončili, aby sa nič neflákalo. A vedel byť aj prísny. Niežeby boli doma bitky, zmastil ma len raz, a to som ho už poriadne vytočil! Ale odvtedy som výprask nedostal. Ani zaucho. No ešte párkrát v živote mi to pripomenul – napríklad, keď som odišiel z vysokej školy. „Keby som ti tých záťah dal viac, mohlo to dopadnúť inak,“ hovorieval. Ale ináč... no normálny tato. Áno, iks rokov bol doma minimálne, keďže mal civilnú robotu a k tomu 150 koncertov ročne... Bolo to šialené tempo a tak to aj skončilo – naši sa pred revolúciou rozviedli.

Po revolúcii bolo koncertov menej – najmä prvé dva-tri roky nikto o slovenskú a českú hudbu nemal záujem. V rádiách sa začali hrať zahraničné pesničky, ktoré boli dovtedy zakázané a domáci interpreti nikoho nezaujímali – „veď ste boli za socičku, tak si tam zostaníte, my už chceme niečo iné“. Ale netrvalo to dlho, lebo keď je niečo naozaj dobré, tak to pretrvá – a Lojzo bola kvalita, takže čoskoro opäť koncertovali. V tom čase som už mal nejakých 16 rokov a s tatom sme začali spolupracovať. Chodieval som s Lojzovcami, natáčal a strihal pre telky, stali sa z nás „kolegovia“ a samozrejme, aj kamaráti. Ja aj sestra Miška sme boli s tatom po osemdesiatom deviatom oveľa viac. Čiže aj na toto bola revolúcia dobrá. (Smiech.)

Ako znášal popularitu? Títo verejní „srandisti“ často v súkromí bývajú plachí.

On mal ľuď rád a záujem ho nezaťažoval. Nemal problém dať hocikomu podpis, pokedal s každým, kto ho oslovil. Navyše – keďže si dlho si myslel, že mu kvôli očiam nedajú vodičák, aj v časoch najväčšej slávy Lojza jazdil do práce MHD. Jeho ste skrátka mohli stretnúť úplne hocikde.

Vy ste sa ako popasovali s tým, že ste mali tata hviezdu?

Myslím si, že som sa s tým vysporiadal. A hlavne – mňa otcova hudba vtedy až tak moc nezaujímala, my sme s kamarátmi potajme počúvali zahraničnú muziku, takže som to nejako neriešil.

Otec nemal problém dať hocikomu podpis, pokedal s každým, kto ho oslovil. Aj v časoch najväčšej slávy Lojza jazdil do práce MHD. Jeho ste skrátka mohli stretnúť úplne hocikde.

To ho neštvalo?

Ale nie. Vždy keď urobil novú vec, tak nám ju doma púšťal, čo na to povieme. Pravdupovediac, my sme mali úplne iné záujmy, s kamarátmi sme behali po vonku, neriešili sme jeho pesničky, ani jeho slávu. Jediné, čo mi spolužiaci závideli, bolo, že poznám Elán, Joža Ráza a Petra Nagya, ktorí im boli bližší ako môj otec. (Smiech.) Mne to vtedy neprišlo ako niečo výnimočné, lebo sme sa s Jožom často stretávali, chodili sme na dovolenky na ich chatu, dodnes sa poznám s jeho deťmi. Čiže on pre mňa nebol Jožo Ráž, ale skôr nejaký strýco. (Smiech.)

Čo bolo pre vás pri tvorbe knihy najťažšie?

Vybrať gro z tej ohromnej kopy materiálu a informácií a vtesnať to do 167-stranovej knihy. Veľmi veľa vecí sme vyhadzovali, ale dúfam, že dosť zaujímavého tam aj ostalo. Dokonca som našiel aj veľmi zaujímavé fotky, keď som sa hrbal v tatkovom archíve. Je tam aj jedno prekvapenie ohľadom Karola Duchoňa – ale to už nechám na knihu.

Ešte prezradím jednu zaujímavosť či skôr srandičku, ktorú sme si dovolili. Chceli sme urobiť niečo, čo ľuď zaujme a možno sa na tom aj zasmejú. A keďže sme v knihe sklbili otcov súkromný život so životom s Lojzom, rozhodli sme sa, že bude mať dve titulné strany. Tým pádom ju môžete čítať z každej strany, je jedno, či začnete časťou, ktorá má názov *Každý deň budú vraj Vianoce a Marián Kochanský*, to je viac-menej o ňom, alebo *Na centrálnom trhovisku* – čo je genéza skupiny Lojzo. Ako vznikla, čo jej predchádzalo, ako fungovala. Táto časť sa končí v okamihu, keď otec zomrel.

Tento rozhovor robíme 17. novembra – nedá mi neopýtať sa, ako váš otec prežíval udalosti okolo Nežnej revolúcie? Keď nad tým premýšľam, nikde som sa vlastne nedočkala, ako toto on vnímal.

Otec sa počas celého života snažil vyvarovať politiky, nechcel mať s ňou nič spoločné, v živote nevstúpil do žiadnej strany. A čo sa týka 17. novembra, alebo možno skôr toho prechodu zo socializmu na „kapitalizmus“... Viem, že už dlho mal zloženú hudbu ku skladbe *Každý deň budú vraj Vianoce* a od 89-teho to v ňom dva roky zrel – písal text a napísal v ňom, čo si o tom všetkom myslí. O tom, ako si po Nežnej revolúcii všetci mysleli, že zrazu všetko bude ináč a všetko bude perfektné, ale nestalo sa a veci sa zvrtili iným smerom. Takže – v pesničke *Každý deň budú vraj Vianoce* na tú vašu otázku nájde každý odpoveď.

Aj keď teraz sa už na ňu pozerám trochu inak – čítala som, že je to vaša najmilšia vianočná pieseň...

Neviem, či len moja, lebo túto pesničku hrajú každé Vianoce, aj devätnásť rokov po otcovej smrti. A kým sa ešte robili na Slovensku hitparády najlepších vianočných pesničiek, tak si pravidelne striedala miesto s Last Christmas od Wham. Tá pesnička je skrátka úplne zázračná, páči sa už toľko rokov mnohým ľuďom, nielen mne. Lebo naozaj hovorí niečo veľmi zaujímavé a je najmä veľmi krásna.

Zahráte ju aj na vianočných trhoch v Petržalke?

So skupinou Kochanski už od nášho vzniku v roku 2007 máme jedno pravidlo – chceme, aby Vianoce boli naozaj každý deň. Preto na každom koncerte hráme ako jednu z posledných skladieb *Každý deň budú vraj Vianoce*. Hráme ju na jar, v lete, na jeseň aj v zime. A zahráme ju aj v Petržalke.

Kedy sa vaša kniha – či vlastne dvojknih – dostane do kníhkupectiev?

Po krste (29. novembra na Centrálnom trhovisku) by už mala byť dostupná.

Nepremýšľate, že by ste z toho, čo vám ostalo, urobili ďalšiu knihu?

Nechám sa prekvapiť, aký úspech bude mať táto kniha – vytlačili sme ju v náklade 1 000 kusov, tak uvidíme, či to bude málo alebo veľa. Ale skôr si myslím, že to by sa musel stať zázrak. Lebo otec už tak dlho nie je medzi nami, že už teraz je to na hrane. On nie je Karol Duchoň, o ktorom sa tridsaťpäť rokov prakticky nič nevedelo a zrazu sa čosi stalo a všetci po ňom bláznili. Ja to skrátka beriem aj vzhľadom na okolnosti ako takú poslednú rozlúčku.

Martina Štefániková

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ ORGANIZUJE UŽ PÄTNÁSTY DEŇ OČKOVANIA PROTI HPV

„Najúčinnejšou a najspoľahlivejšou formou prevencie proti vírusu HPV je očkovanie,“ hovorí lekár BSK Tomáš Szalay (vľavo) na snímke s predsedom BSK Jurajom Drobom. | Foto: Monika Kováčová, BSK

Vedeli ste, že... Austrália je na ceste stať sa prvou krajinou na svete bez rakoviny krčka maternice? Odborníci predpokladajú, že už okolo roku 2035 by mohol byť jej výskyt v Austrálii takmer zanedbateľný. A to isté vieme dosiahnuť aj na Slovensku.

Spôsobuje vážne ochorenia

HPV (ľudský papilomavírus) je bežný vírus, s ktorým sa počas života opakovane stretne až 80 percent populácie. HPV má viac ako 200 typov

a niektoré z nich sú vysoko rizikové – môžu spôsobiť viacero vážnych až život ohrozujúcich ochorení, ako je rakovina krčka maternice, konečníka, pošvy, penisu či genitálne bradavice. Vírus sa prenáša najmä pohlavným stykom, kožou alebo úzkym spolunažívaním s infikovanou osobou.

Najúčinnejšie je očkovanie

Najúčinnejšou a najspoľahlivejšou formou prevencie proti vírusu HPV je očkovanie.

Zdravotné stredisko,
Rovniankova 1, Petržalka
19. 12. | 13:00 – 18:00

Očkovanie chráni dievčatá aj chlapcov (ženy aj mužov), poskytuje dlhodobú ochranu a je bezpečné. Najefektívnejšie je ešte pred prvým pohlavným stykom – pričom pre deti vo veku 12 až 15 rokov je očkovanie plne hrazené z verejného zdravotného poistenia. Svoj význam však má aj v dospelosti.

Po zavedení očkovania v Austrálii výrazne klesol výskyt infekcií spôsobených HPV a dnes patrí medzi krajiny s najnižším výskytom rakoviny krčka maternice na svete. Ak aj vy chcete chrániť svoje zdravie či zdravie svojich detí a zároveň urobiť zo Slovenska „malú Austráliu“, dajte sa zaočkovať proti HPV.

Stačí sa iba zaregistrovať na bratislavskykraj.sk/hpv-ockovanie – a prísť!

MUDr. Tomáš Szalay PhD.,
lekár BSK

MALOKARPATSKÉ MÚZEUM V PEZINKU ZÍSKALO PRESTÍŽNE OCENENIE ŽIVA AWARD 2025

Malokarpatské múzeum v Pezinku, ktoré je v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja, si z prestížneho podujatia Živa Award 2025 v Trebinje v Bosne a Hercegovine odnieslo cenu za výnimočné rozprávanie príbehov.

Ocenenie udeľuje Fórum slovanských kultúr najlepším múzeám a pamiatkovým lokalitám v slovanskom svete. Odborná porota zložená zo 16 medzinárodných expertov z Fóra slovanských kultúr a Európskej múzejnej akadémie ocenila Malokarpatské múzeum za jeho úsilie ukázať, že dobrý príbeh by mal pôsobiť na všetky zmysly

– zapája nielen sluch a zrak, ale aj čuch a chuť. Príbeh, ktorý múzeum rozpráva, približuje bohatú vinohradnícku históriu regiónu, ale aj aktívne prispieva k rozvoju kraja.

„Ocenenie si veľmi vážime. Je to pre nás veľká pocta, a zároveň záväzok pokračovať v tom, čo robíme – prinášať živé tradície vinohradníctva spôsobom, ktorý návštevníkov nielen poučí, ale aj nadchne a vtiahne do deja,“ uviedol riaditeľ Malokarpatského múzea v Pezinku **Martin Hrubala**.

Malokarpatské múzeum v Pezinku sa špecializuje na vinohradníctvo, vinárstvo a regionálne dejiny Malých Karpát. Vzniklo v roku 1960, dnes patrí k najnavštevova-

Martin Hrubala, riaditeľ Malokarpatského múzea v Pezinku. | Foto: Fórum slovanských kultúr

nejším múzeám v Bratislavskom kraji. Okrem stálej expozície **Vinohradníctvo a vinárstvo v Malých Karpatoch** ponúka aj interaktívne výstavy, degustačné priestory a moderné edukačné programy pre školy i verejnosť. Múzeum je zároveň centrom odborného

výskumu vinohradníckych tradícií a organizátorom kultúrnych podujatí, ktoré prepájajú históriu, umenie a spoločenský život regiónu.

Michal Feik
Bratislavský samosprávny kraj

Obchodná verejná súťaž na odpredaj majetku Bratislavského samosprávneho kraja

NÁVRHY
DO
16. 1. 2026

Bratislavský samosprávny kraj (BSK), Sabinovská 16, 820 07 Bratislava, IČO: 36 063 606, vyhlasuje obchodné verejné súťaže (OVS) s použitím systému elektronickej aukcie o výber navrhovateľa na uzavretie kúpnej zmluvy s cieľom prevodu majetku vyhlasovateľa tak, ako stojí a leží:

a) **OVS v k. ú. Senec:** pozemky a stavby vedené Okresným úradom Senec, katastrálnym odborom na LV č. 155, okres Senec, obec Senec, k. ú. Senec, a stavby neevidované v KN vrátane zariadenia a vybavenia nachádzajúceho sa v areáli (III. kolo znížená cena),

b) **OVS v k. ú. Modra (Harmónia):** pozemky a stavby vedené Okresným úradom Pezinok, katastrálnym odborom na LV č. 3730, okres Pezinok, obec Modra, k. ú. Modra, a stavby neevidované v KN vrátane zariadenia a vybavenia nachádzajúceho sa v areáli.

Záväzným kritériom pre vyhodnotenie ponúk je najvyššia cena. Návrhy je možné doručiť do 16. 01. 2026 do 12.00 hod. na Úrad BSK, v uzavretom obale označenom názvom a sídlom navrhovateľa a heslom. Bližšie podmienky OVS sú zverejnené na úradnej tabuli BSK a internetovej stránke: www.bratislavskykraj.sk/otvorena-zupa/obchodne-verejne-sutaze/.

BÁBKOVÉ DIVADLO,
KDE BUDETE AKO DOMA

Dunajská 36, Bratislava

www.babkovedivadlo.sk

NIE SI OK?
Pomoc existuje.

NONSTOP

IPčko
občianske partnerstvo

BRATISLAVSKÝ KRAJ

www.niesomok.sk

Nominujte
osobnosti

NA OCENENIA
BRATISLAVSKÉHO KRAJA

www.bratislavskykraj.sk/ocenenia

Návrhy na kandidátov
posielajte **do 31. 12. 2025**

11

BRATISLAVSKÝ KRAJ HĽADÁ UČITEĽOV, KTORÍ CHCÚ FORMOVAŤ BUDÚCNOŠŤ

Učiteľstvo je povolanie, ktoré má zmysel. Je to práca, pri ktorej človek vidí výsledky svojho úsilia každý deň – na tvárach mladých ľudí, ktorí vďaka nemu objavujú svet.

V čase rýchlych zmien, technológií a často neosobného štýlu života je učiteľská profesia protiváhou – spája kreativitu, spoločenský význam a ľudský kontakt, ktorý sa nedá nahradiť obrazovkou ani umelou inteligenciou. Bratislavský samosprávny kraj modernizuje stredné školstvo – laboratóriá, učebne pre odborný výcvik aj športoviská. Vznikajú odbory reagujúce na potreby praxe – od umelej inteligencie, digitálnej grafiky či virtuálnej reality až po environmentálne technológie a remeslá.

Kraj však investuje nielen do budov a techniky, ale najmä do ľudí – učiteľov, ktorí sú kľúčom k zmene. „Vzdelávanie sa mení. Potrebujeme učiteľov, ktorí majú chuť tvoriť, inšpirovať a prinášať moderné prístupy k výučbe. Povolanie učiteľa nie je len práca – je to poslanie,“ hovorí bratislavský župan **Juraj Droba**.

Bonusy pre učiteľov

Bratislavský kraj patrí medzi najaktívnejších zamestnávateľov v školstve. Učiteľom ponúka stabilitu, kvalitné prostredie a férové ohodnotenie. Pedagógovia v bilingválnych či inovatívnych odboroch dostávajú mesačný príplatok až 200 eur. Kraj platí aj za prácu nad rámec bežného vyučovania – napríklad prípravu žiakov na olympiády, krúžky či mimoškolské aktivity.

Začínajúci učitelia majú finančnú podporu 125 eur mesačne, aby sa im ľahšie rozbiehala kariéra v prostredí s vysokými životnými nákladmi.

„Myslíme aj na odborníkov z praxe, ktorí sa rozhodnú vstúpiť do školstva. Tým bradí doplnkové pedagogické štúdium do výšky 350 eur za semester. Učitelia môžu využívať príspevok na ročný listok MHD a jazykové vzdelávanie na župnej Jazykovej škole na Palisádach,“ dopĺňa riaditeľka odboru školstva BSK **Jana Zápalová**.

Ocenenia aj spoločné podujatia

Popri finančných výhodách má učiteľstvo aj cennejšie bonusy – tie ľudské. Kraj každoročne

Bratislavský kraj patrí medzi najaktívnejších zamestnávateľov v školstve. Učiteľom ponúka stabilitu, kvalitné prostredie a férové ohodnotenie. | Foto: Monika Kováčová, BSK

ročne oceňuje výnimočných pedagógov, ktorí inšpirujú svojich žiakov aj kolegov. Organizuje spoločné stretnutia, predvianočnú kapustnicu či letný piknik, kde sa spájajú ľudia z desiatok škôl. V prípade potreby vie pomôcť aj s ubytovaním v internátoch vo svojej pôsobnosti.

„Učiteľská práca je síce náročná, no prináša zmysel. Učiteľ formuje hodnoty spoločnosti, pomáha deťom objaviť ich talent, učí ich rozmyšľať, spolupracovať a tvoriť. Kým v komerčnom sektore sa úspech meria v číslach, v školstve sú na prvom mieste žiaci. Každý úspešný absolvent je výsledkom práce učiteľa,“ zdôrazňuje Droba.

BSK hľadá nové posily

Bratislavský samosprávny kraj hľadá nových pedagógov pre viaceré svoje moderné stredné školy. Hľadani sú učitelia odborných predmetov z technických, ekonomických, gastronomických, hotelových, elektrotechnických a remeselných odborov. Kraj má záujem aj o majstrov odbornej výchovy, špeciálnych

pedagógov a školských digitálnych koordinátorov, ktorí podporujú moderné a inkluzívne vzdelávanie.

Aktuálny zoznam voľných pozícií je možné nájsť na webe bratislavskykraj.sk.

Michal Feik,
Bratislavský samosprávny kraj

Aktuálny zoznam voľných pozícií

Juraj Droba

predseda Bratislavského
samosprávneho kraja

PF2026

Počas vianočných sviatkov sa prirodzene vraciame k hodnotám, na ktorých stojí dobrý život – k pokoju, porozumeniu a vzájomnej blízkosti.

Žijeme v čase, keď sa spoločnosť triešti, názory sú vyhranené, diskusie ostré a neraz sa stáva, že rozdielne pohľady na dianie okolo nás preniknú až do rodín. Poznáme to všetci – nezhody pri stole, zbytočné hádky, ale aj mlčanie, ktoré často bolí viac než slová.

Závisí od každého z nás, či dovoľí, aby negatívne dianie v spoločnosti narušilo aj naše vzťahy. Nedajme sa vťahnuť do polarizovaného sveta politiky a bulvárnych médií. Nepreberajme a nešírme negatívne vzory správania sa.

Práve naopak, správajme sa jeden k druhému vždy s úctou, prinášajme do svojich rodín, susedstiev a pracovných kolektívov rešpekt, pokoj a porozumenie. A to nielen cez sviatky, ale po celý rok. To je najväčší dar, ktorý si môžeme navzájom dať. Na začiatok stačí iba chcieť.

Prajem vám pokojné Vianoce plné radosti, ľudskej blízkosti a porozumenia.

SKRYTÉ PRÍBEHY PETRŽALSKÉHO UMENIA

DEVIATA MONUMENTÁLNA
MAL'BA SA NIKDY NEZREALIZOVALA

Je všeobecne známe, že v 80. rokoch 20. storočia vzniklo v Petržalke na bočných fasádach panelových domov osem monumentálnych malieb. Tieto diela s plochou až 460 m² mali prispieť nielen k oživeniu sivého sídliska – v betónovej džungli plnili aj funkciu orientačných bodov. No naozaj oficiálnym dôvodom ich realizácie bola oslava socialistického zriadenia a tzv. mierová propagácia.

Maľby s touto ambíciou vznikali aj na iných sídliskách a v iných mestách, aj keď nie v takom rozsahu a koncentrácii, ako to bolo v Bratislave, predovšetkým v Petržalke.

Investorom a zadávateľom týchto malieb bola Bratislavská informačná a propagačná služba (BIPS), ktorá okrem toho, že vydávala rôzne publikácie o Bratislave, mala na starosti výrobu a osádzanie propagačných a agitačných nápisov a diel, pod ktoré spadala aj výzdoba na fasádach domov.

Takto vznikli aj ikonické, dnes však už neexistujúce nápisy „**Bratislava – mesto mieru**“ na fasádach niektorých budov a v Petržalke, a napríklad aj nápis na Námestí Hraničiarov, o ktorom sme písali v novembrovom čísle Našej Petržalky (nápis „Ochrana štátnych hraníc je povinnosťou každého občana,“ od výtvarníka **Olega Fintoru** sa nachádzal na trafostanici v dnešnom Parku obetí Hraničiarov, pozn. red.).

Maľby sa dostali dokonca aj do historického centra Bratislavy, kde pokrývali prázdne štítové steny. Autorom väčšiny z tých, ktoré sa nachádzali na Štefánikovej, Dunajskej a Špitálskej ulici, bol maliar **Štefan Bobota**. Tento autor nemá v Petržalke žiadne svoje dielo – no nedávny výskum odhalil, že nechýbalo veľa, a opak by bol pravdou.

Zrušené pre nehospodárnosť

Poslednou realizovanou monumentálnou maľbou v Petržalke bolo dielo Radostný život od **Jána Ilavského** na Fedinovej ulici, ktoré

Návrhy malieb Stretnutie pri fontáne, 1987 a Leto pri Dunaji, 1987. | Foto: Archív M. K.

vzniklo v roku 1987 a ktoré sa podarilo obnoviť v septembri 2025. Tesne po jej vyhotovení v novembri 1987 však vydala odborná komisia Slovenského fondu výtvarných umení stanovisko, v ktorom sa rozhodla v realizácii malieb na fasádach domov nepokračovať. Podľa komisie tieto diela „sú aj napriek určenej ideovej náplni nielen obsahovo trvale neúčinné, ale, žiaľ, vo väčšine sú realizované ako relikt a rezíduum bývalých

komerčných reklám“ a „objednávanie návrhov a realizácií štítových stien, v historickom jadre ako na sídliskách, postráda zásadný usmerňujúci koncept.“

Vytýkali teda maľbám istú nekonštruktivnosť a v prípade historického centra aj nevhodné umiestňovanie na odhalených štítoch po asanácii susedných domov. Ďalším, asi najpodstatnejším argumentom, však bola nehospodárnosť využitia štátnych finančných

prostriedkov z dôvodu dočasnosti týchto diel, ktoré vzhľadom na nekvalitné materiály rýchlo podliehali degradácii pôsobením poveternostných vplyvov. Určite mali na mysli hlavne vyblednutie niektorých odtieňov farieb pôsobením slnečného žiarenia, ktoré už pár rokov po realizácii strácali glanc. Komisia teda rozbehnuté zákazky žiadala zastaviť a navrhla, aby „táto problematika bola prepracovaná komplexne v definitívnom programe, ktorý by riešil formu mierovej propagácie do vedomia ľudí nie nabodilými, ale jednoznačnými formami.“

Stretnutie pri fontáne

Toto vyhlásenie súviselo s hodnotením rozpracovaných návrhov v novembri 1987 na niektoré štítové steny v Bratislave, medzi ktorými figurovala aj maľba do Petržalky, ktorú mal stvárniť Štefan Bobota. Išlo o fasádu domu na dnešnej Topoľčianskej 22 v susedstve trhoviska, ktoré kedysi existovalo v tejto lokalite. Bobota predložil komisii dva návrhy s názvami Stretnutie pri fontáne a Leto pri Dunaji. Ako už z vyjadrenia komisie vyplýva, táto realizácia sa napokon neuskutočnila a deviata petržalská monumentálna maľba tak ostala iba na papieri. Našťastie, vďaka starostlivému uchovaniu v archíve autora neupadla do zabudnutia.

Reklama na Pečnianskej navrhnutá Štefanom Bobotom, 1991 | Foto: Archív M. K.

Od malieb k reklamám

Zaujímavosťou je, že aj keď sa Štefanovi Bobotovi nepodarilo dostať svoje dielo do Petržalky, po roku 1989 sa predsa len jeden jeho návrh dočkal na sídlisku realizácie. Keď po revolúcii prestal platiť zákon o povinnom výtvarnom dotvorení stavieb, o umenie vo verejnom priestore prestal byť záujem. Výtvarné umenie vystriedala reklama a z niektorých výtvarníkov sa stali grafickí dizajnéri, ktorí takéto reklamy navrhovali. Tak sa v roku 1991 na Pečnianskej ulici, priamo oproti vyústeniu Viedenskej cesty smerom od prechodu Bratislava – Berg, objavila veľkoplošná maľovaná reklama na spoločnosť Exocel, ktorú navrhol práve Štefan Bobota a realizovali ju tí istí horolezci, ktorí ešte pár rokov predtým vyzdobovali bočné fasády petržalských panelákov.

Martin Kleibl

Realizáciu výskumu podporil z verejných zdrojov formou štipendia Fond na podporu umenia.

INZERCIA

Toto sú s láskou vyrobené Vianoce

Workshopy a tvorivé dielne počas celého dňa

Súťaž, ľudová hudba a vianočná atmosféra

Peče celé Slovensko a autogramiáda so súťažiacimi

Toto sú nivy®

13. decembra od 12:00

www.nivy.com

MÁM RADOSŤ, ŽE MÔŽEM NIEČO VRÁTIŤ

„Chceme plniť sny ľuďom, ktorí si často už nedovolia snívať,“ hovorí Barbora Košecová, jedna „tretina“ občianskeho združenia Pomoc zo srdca.

„Rodinky, ktoré podporujeme, každý deň bojujú so situáciami, ktoré si ani nedokážeme predstaviť. Nesmierne ich obdivujem a hlboko sa pred nimi skláňam, ako to dokážu zvládnuť,“ vraví **Barbora Košecová**. Je jednou z „troch mušketierov“, ako si zo žartu hovoria, z maličkého občianskeho združenia **Pomoc zo srdca**, ktorého príbeh sa začal písať pred čosi vyše šiestimi rokmi v jednom z petržalských panelákov na Lietavskej ulici.

„Autirodinky“ z celého Slovenska

OZ Pomoc zo srdca, ktoré sa zameriava na pomoc rodinám s deťmi s poruchami autistického spektra (PAS), tvoria okrem Barbory manželia **Ivana a Lukáš Jakabovičovi**, zakladatelia „ozetka“. Na jeho počiatku stála (ne)obyčajná pomoc rodinným priateľom – ich syn Daniel, chlapec s PAS a detskou mozgovou obrnou, potreboval operáciu achiloviek, ktorá by mu umožnila chodiť. „*Ivka je lekárka, ale tiež krásne kreslí a vymyslela si, že bude tvoriť mandaly a ponúkať ich za dobrovoľný príspevok. Peniaze sa podarilo zohnať, Danko absolvoval operáciu v Rakúsku a dnes chodí, dokonca študuje na vysokej škole – je totiž jeden z vysoko funkčných autistov a s asistentom funguje takmer samostatne,*“ rozpráva Barbora.

Dnes má „ozetko“ v portfóliu 26 stabilných „autirodink“, ako ich láskavo volajú – najmä z Martina a okolia, ale aj z východného Slovenska, z Jablonca, zo Štiavnik... „*a celkom široké spektrum detičiek aj dospelých s PAS – od vysoko funkčných, až po tých, ktorí sú neverbálni a plienkovaní. Najmladšie dieťaťko je momentálne 3,5-ročné, najstaršieho máme 44-ročného autistu,*“ opisuje Barbora.

Smutné príbehy

Ich „autirodinky“ sú rôzne. Niektoré sú úplné, inde leží celá ťarcha starostlivosti na mame, ktorá po odchode manžela ostala sama. Ich svety sa točia okolo chorých detí, často do absolútneho vyčerpania. „*Niektorí autisti mávajú*

Občianske združenie Zo srdca vzniklo pred šiestimi rokmi v petržalskom paneláku. Tvorí ho Ivana a Lukáš Jakabovičovi a Barbora Košecová, vpravo. | Foto: Archív OZ Zo srdca

nekontrolovateľné záchvaty zlosti – jeden si napríklad bŕcha blavu o stenu tak, že už mal niekoľkokrát prasknutú lebku. Alebo deti, ktoré svojej mame zložia v rámci záchvatu ruku. Neurobia to naschvál, ale stane sa to. Alebo si do krevi bryzú končatiny... Jeden chlapec si začal trhať zdravé zuby, lebo nedokázal vyjadriť, že ho bolia tie pokazené,“ približuje svet rodín s autistickými deťmi Barbora.

Do „ozetka“ sa dostala v čase, keď už pomoc manželov Jakabovičovcov fungovala na plné obrátky. Spojila ich náhoda – Barbora vtedy pracovala v zahraničnej firme na pozícii ľudských zdrojov a na starosti mala aj charitatívne akcie. „*Na Vianoce sme mohli niekomu venovať 1 000 eur, a keď som hľadala, komu, vyskočilo mi na sociálnych sieťach práve OZ Pomoc zo srdca. Zaujali ma a keď sme sa s Ivkou stretli, aby som jej odovzdala šek, zistila som, že je moja rovesníčka a býva v Petržalke kúsok odo mňa. Slovo dalo slovo a začala som im pomáhať. Asi po roku som sa stala pevnou súčasťou tímu,*“ hovorí Barbora, ktorá sa okrem iného stará o sociálne siete či komunikáciu s rodinami a s darcami.

Momentálne majú cez 3500 sledovateľov na Facebooku a vyše 1600 na Instagrame. To už je celkom veľká základňa ľudí – mnohí pritom pomáhajú už roky. „*S niektorými si už tykáme, poznajú naše rodinky a pomáhajú konkrétnym ľuďom,*“ približuje Barbora. Jednou z pravidelných podporovateľiek je napríklad aj ďalšia Petržalčanka, zlatá olympijská medailistka **Zuzana Rehák-Štefečeková**.

Cielená pomoc

Aj vďaka tomu, že ich pomoc je dlhodobá, o svojich „autirodinkách“ toho vedia dosť veľa. Kto má čo rád, a čo by naopak necenil. Do detailov poznajú mnohé smutné príbehy, no aj všetky pokroky, ktoré „ich“ deti dosiahnu.

Pomoc „ozetka“ je presne cielená, nechávajú nič na náhodu. Ak rodiny niečo potrebujú, dajú im vedieť, a oni to väčšinou zoženú. A že sú to želania naozaj rôznorodé! Ako napríklad obrovský plyšový medveď či vírivka, ktorú dnes využíva viacero „autirodink“ v Martine a okolí. „*Pomáhame rôzne –*

večne aj finančne. Zbierame peniaže na terapie, ktoré sú extrémne drahé. Napríklad delfinoterapia, ktorá je pre ľudí s PAS veľmi účinná, vyjde aj s cestou a ubytovaním najmenej na 3 000 eur. Čo je pre rodinu, ktorá žije z opatrovateľského príspevku, nemožné.“

Rodinám pomáhajú tiež získať peniaze na potravinové doplnky, lieky, terapeutické pomôcky, ale „*takisto robíme aj zľierky oblečenia, kozmetiky, drogérie, potravín, aj bračiek...*“, hovorí Barbora.

TÉMA Financie získavajú najmä cez charitatívny e-shop – mimochodom, plný vianočných darčiekov –, z ktorého celý výťažok putuje „autirodinkám“. Nájdete tam oblečenie s Ivkínymi ilustráciami, obrázky, šálky, misky, ale napríklad aj náramky z minerálnych kameňov, ktoré pre nich len za cenu materiálu, vyrába kamarátka Táňa, tiež Petržalčanka, či výrobky niektorých z rodín, ktoré podporujú. „*Rodičia jedného nášho autistu, Ľubka, sú veľári. Ľubko im pomáha stáčať med, vyrába z vosku sviečky – my tie ich výrobky predávame – a všetok zisk ide, samozrejme, rodinám.*“

Obdarujú celé rodiny

Jakabovičovi sa nedávno rozhodli vymeniť Petržalku za juhoslovenský vidiek. „Trochu nám to skomplikovalo situáciu, keďže oblečenie či hračky od darcov sme skladovali v pivničných priestoroch na Lietavskej – takže už zbierky nerobíme vo veľkom

ako kedysi,“ vysvetľuje Barbora. Balíky s pomocou sa sústreďujú v jej petržalskom byte na Rovnianskovej. „*Naozaj ďakujem manželovi za trpezlivosť, lebo bývame v obyčajnom petržalskom trojizbáku s dvomi deťmi a psom,*“ smeje sa. Aj preto sa s darcami väčšinou snažia dohodnúť tak, že im napíšu, čo chcú darovať a rovno ich nasmerujú na konkrétnu rodinku.

Barbora, Ivka aj Lukáš sa aktivitám v občianskom združení Pomoc zo srdca venujú vo svojom voľnom čase, popri práci či rodine.

„Voľné večery sú skôr raritou, keď uspím deti, väčšinou si sadnem k počítaču a riešim ožetko. Ale na druhej strane je to krásny pocit môcť pomáhať... Aj sociálne médiá – na človeka z nich ide strašne veľa negatívneho, najmä v poslednom čase, ale dá sa tam urobiť aj veľa pozitívneho,“ hovoria.

Okrem bežnej pomoci počas roka pravidelne organizujú štyri väčšie akcie – Deň detí, Deň matiek, Mikuláš a Vianoce. Vtedy zverejňujú na sociálnych siet'ach tabuľku s charakteristikami jednotlivých rodín – bez mien, samozrejme – a kto chce, zapíše sa tam a pošle im darčeky. *„Maminkám sa vždy snažíme vybrať nejaké darčeky na Deň matiek, deťom zas na Deň detí a Mikuláša. Na Vianoce píšú rodiny listy Ježiškovi, z ktorých urobíme zoznam. Nazbiera sa nám okolo stovky darčiek, keďže riešime každého člena rodiny – aj rodičov, aj zdravých súrodencov,“* opisuje Barbora.

Ich činnosť si všimli aj niektoré firmy, ktoré im – často opakované – pomáhajú. „Napríklad Spin Master, ktorí majú v portfóliu okrem iného aj obľúbenú Labkovú patrolu. Aj tento rok si vybrali 39 vianočných darčiekov, ktoré zabezpečia a podporujú nás aj finančne. Dlhodobu nám pomáhajú napríklad aj Dell, Motorola, Gaia Ezoterika, M.E.G. Brand... Nedá sa tu vymenovať všetkých, ale každú jednu pomoc si veľmi vážime, väčšiu či menšiu. Krásnym darčekom boli napríklad dve krabice so saténovými pyžamakami od slovenskej firmy Bruuu. To by si veru dopriala málokto! autimaminka, takže mali naozaj veľkú radosť“, hovorí Barbora.

Vrátiť kúsok šťastia

„*Viacero ľudí sa ma to pýtalo, prečo tomu venujem toľko času. Neviem, my obe s Ivkou to robíme asi preto, že môžeme. Že máme tú silu, možnosť, príležitosť,*“ hovorí Barbora. „*Beriem to tak, že mám neskutočné šťastie, mám dve zdravé deti a aj vzhľadom na príbehy, s ktorými sa stretávam, to nepovažujem za samozrejmosť. Keďže s tými rodinkami už päť rokov úzko spolupracujem, vidím, aký náročný je ich život,*“ konštatuje Barbora a dodáva: „*Cítila som potrebu vrátiť to niekde späť. Z vďačnosti za to, že ja sa mám dobre.*“

Martina Štefániková

INZERCIA

OCHUTNAJTE

VITAMINY

GEMERKA
VITALITA
S PŘÍCHUŤOU
MANGO MARAKUJA
BEZ PŘIDANÉHO CUKRU*
BEZ SLADIDEL
YERBA MATE EXTRAKT
VITAMIN B
Vláknina Mg Ca
Lutein

GEMERKA
IMUNITA
S PŘÍCHUŤOU
MALINA ŠÍPKA
BEZ PŘIDANÉHO CUKRU*
BEZ SLADIDEL
ECHINACEA EXTRAKT
Se Zn Mg Ca

BEZ PŘIDANÉHO CUKRU

ZDROJ HORČÍKA A VÁPNIKA

NIGEL MARVEN: TATRY PATRIA K NAJKRAJŠÍM MIESTAM NA SVETE

Britský filmár **Nigel Marven** natočil už druhý diel dokumentu **Divoká príroda Slovenska**, ktorého partnerom a podporovateľom je aj spoločnosť Veolia Energia Slovensko. V podcaste **Pravda o klíme** prezradil, čo všetko vo filme uvidíme, zmienil aj zmeny, ktoré na Slovensku nastali od jeho prvých návštev a poskytol odporúčania na podporu turistického ruchu.

Aké boli reakcie divákov na prvý diel Divokej prírody Slovenska u nás a v zahraničí?

Pokiaľ ide o Slovensko, zrejme som známejší tu ako inde. Ľudia si tu hovoria – to je ten chlap obklopený sysľami! Túto scénu si pamätajú mnohí. Vo svete sa film ešte len začal uvádzať, ale verím, že bude úspešný, pretože vaša krajina je veľmi prekvapujúca a príroda neskutočne rozmanitá. Chceme však v dokumente ukázať aj vaše hrady a zámky. Na Slovensku máte viac hradov a zámkov na obyvateľa ako kdekoľvek inde.

Čo je pre vás na našej krajine také špeciálne a jedinečné, že ste k nám opäť zavítali a pracujete na druhom filme?

Medzi týmito dvoma filmami neexistujú žiadne duplicity. Snažíme sa ukázať aj nové zvieratá a chceme predstaviť hlavne tie dôležité ako sú napríklad vlky a rysy. Je veľmi zaujímavé, že gény slovenských rysov sa dostali do celej Európy. Sú vo Švajčiarsku, v Chorvátsku... Máte krásne pohoria, mokrade. Skrátka, je tu veľa prekvapení. Môžem spomenúť trebárs nádherného motýľa Apollo (jasoň červenooký), ktorý žije vo výške 700 metrov nad morom – a u vás sme ho filmovali v Bielych Karpatoch.

Máte zážitok, ktorý sa vám spája so Slovenskom, a na ktorý do smrti nezapomenete?

Navštívili sme Národný park Muránska planina, kde viete prísť do bezprostredného kontaktu so sysľami. Máte možnosť ľahnúť si, posypete svoje telo slnečnicovými semiačkami a oni na vás vybehnú. Nikdy nezapudnem na okamih, kedy som na svojom tele cítil množ-

Nigel Marven bol unesený skutočnosťou, že na malom kúsku nášho územia máme viac ako 77 druhov cicavcov a vyše 370 druhov vtákov či 29 druhov plazov a obojživelníkov. | Foto: Archív N. M.

stvo pobežujúcich syslíkov. A nikdy nezabudnem ani na vaše medvede.

Kto budú hlavní hrdinovia druhého dokumentu?

Jednou z dôležitých postáv dokumentu je modrá žaba. Tieto žaby – skokany ostropyské – sa vyskytovali v minulosti na poliach, mokradiach, pastvinách a boli veľmi bežné. Keďže je veľké sucho, na Slovensku sa nám ju nepodarilo nájsť. Ich úbytok nastáva v celej Európe. Museli sme zájsť do Maďarska, kde sme ju nafilmovali. Počas celého roka je táto žaba hnedá, až na tri dni v marci, kedy sa samčekovia sfarbia namodro – vďaka čomu sú úspešnejší pri hľadaní partnerky.

Spomeniem aj jednu základnú školu na Orave, kde majú tisícčlennú kolóniu netopierov. Bolo to neuveriteľné predstavenie! To bude ďalšia mimoriadna scéna – spolu s Oravským hradom.

Čo sa na Slovensku zmenilo od vašich prvých návštev?

Myslím si, že tak ako na celom svete, aj tu prebiehajú klimatické zmeny. Je väčšie sucho, letá sú teplejšie. Stále však máte veľké množstvo lesov a hmyzu. Biodiverzita je tu veľmi bohatá.

Čo by ste Slovensku odporučili, aby si zachovalo krásnu prírodu, ale zároveň podporilo turistický ruch?

Myslím, si že živý medveď je cennejší ako mŕtvy medveď. V susedných krajinách – v Poľsku alebo v Rumunsku – ľudia platia za to, aby sa išli pozrieť na medveďa žijúceho v prírode. V porovnaní s Veľkou Britániou máte oveľa viac lesov a zelených plôch s motýľmi, čo pomáha udržať biodiverzitu. Máte organizácie, ktoré biodiverzitu chránia – a to je perfektné.

Katarína Fúrová,
Veolia Energia Slovensko, a.s.

Britský dokumentarista **Nigel Marven** nakrútil divácky úspešný film o divokej prírode Slovenska. Za svoj život vytvoril viac ako 150 dokumentov z rôznych kútov sveta. Sledoval veľryby počas migrácie z Kalifornie na Aljašku, ale aj pandy v Číne či tigre v Indii. Medzi jeho najznámejšie filmy patrí Prehistorický park a Putovanie dinosaurami. Dvanásť rokov spolupracoval s **Davidom Attenboroughom**, najznámejším britským prírodovedcom a producentom – a neúnavným popularizátorom prírodných krás celého sveta. Celý rozhovor si môžete vypočuť v podcastovej relácii **Pravda o klíme**, ktorá vychádza každú stredu na webe **ta3.com**.

ZAČNITE ŠETRIŤ TEPLOM UŽ DNES

Každý stupeň, o ktorý sa zníži teplota v miestnosti, znamená úsporu až 6 % nákladov na kúrenie.

NEPREKURUJTE MIESTNOSTI V BYTE

Odporúčaná teplota v obývačke, v detskej izbe a v spálni by mala byť 21 °C, v kuchyni 20 °C, v kúpeľni 24 °C, v predsieni a v chodbe 15 °C. Nastavenie správnej teploty v jednotlivých miestnostiach a využívanie termohlavíc dokáže znížiť spotrebu až o 15 %.

POUŽÍVAJTE TERMOSTATICKÉ HLAVICE NA RADIÁTOROCH

Termostatická hlavica slúži na „stráženie“ správnej teploty. Len čo teplota v miestnosti dosiahne požadovanú hodnotu, hlavica zatvorí prívod teplej vody a znova ho otvorí, až keď sa vzduch v miestnosti ochladí. Vykurovanie s regulačnými ventilmi dokáže ušetriť až 20- 25 % nákladov na energiu.

ODVZDUŠNITE RADIÁTORY

Na začiatku vykurovacej sezóny nezabudnite na odvzdušnenie radiátorov, naplno otvorte aj termoregulačné ventily, aby sa vykurovacia sústava mohla riadne naplniť vodou a odvzdušniť.

RADIÁTORY NEPREKRÝVAJTE

Neprekrývajte radiátor záclonami, závesmi alebo vlhkým textilom. Nábytok umiestnite tak, aby nebránil prúdeniu tepla z radiátora do miestnosti a miestnosť sa rovnomerne vykúrila. Do miestnosti sa tak dostane až o 25 % viac tepla.

NASTAVTE SPRÁVNU VLHKOSŤ VZDUCHU

Ideálna vlhkosť vzduchu v miestnosti je na úrovni 50 - 60 %. V zime je vlhkosť v interiéri nízka, no môžete ju zvýšiť napríklad pomocou odparovačov vody. Pri vyššej vlhkosti vzduchu stačí menej kúriť. Pri vlhkosti vzduchu 30 % a teplote 23 °C je tepelný komfort rovnaký ako pri teplote 21 °C a vlhkosti vzduchu 60 %. Ušetríte tak až 12 % energie.

KÚRENIE NIKDY ÚPLNE NEVYPÍNAJTE

Pokiaľ sa chystáte odcestovať na dlhšie obdobie, nikdy úplne nevypínajte kúrenie, ale nechajte ho temperovať na 15 - 16 °C. Je totiž podstatne drahšie opätovne vykúriť miestnosť, ako v nej udržiavať minimálnu teplotu.

VETRAJTE KRÁTKO A INTENZÍVNE

Termostatické hlavice dajte na minimum, vetrajte krátko a intenzívne 3 - 5 minút s oknami dokorán a nepoužívajte „vetračku“. Výmena vzduchu by bola pomalá a teplý vzduch by zbytočne unikol.

CEZ NOC ZAŤAHUJTE ZÁVESY A ŽALÚZIE

Zatiahnutím žalúzií a závesov v noci zabránite nechceným únikom tepla. Žalúzie a závesy vám za každú hodinu ušetria peniaze. Je to jednoduché a šikovné riešenie.

POČAS DŇA NA VYHRIATIE BYTU VYUŽÍVAJTE SLNKO

V prípade slnečného počasia nepoužívajte rolety, žalúzie, prípadne závesy. Očná nechajte odostreť, aby slnečné lúče mohli vyhriať váš byt.

ZABRÁŇTE ÚNIKOM TEPLA CEZ OKENNÉ RÁMY

Ak máte staršie okná, ktoré dobre netesnia, na parapetnú dosku môžete umiestniť textílie, ktoré zabránia úniku tepla cez okenné rámy, alebo investujte do moderných plastových okien.

PRI ODCHODE ZATVORTE DVERE NA IZBE A VŠETKY OKNÁ

Cez otvorené dvere sa teplo šíri von a neostane v konkrétnej miestnosti. Pri odchode z bytu skontrolujte, či máte všetky okná poriadne zatvorené.

veoliaenergia.sk

VEOLIA ENERGIA SLOVENSKO AKTÍVNE PODPORUJE KOMUNITU V PETRŽALKE

Spoločnosť Veolia Energia Slovensko, a. s., spolu so svojou Nadáciou Veolia Slovensko dlhodobou preukázateľne prispieva k rozvoju komunity v bratislavskej Petržalke prostredníctvom rozmanitých projektov zameraných na šport, kultúru, vzdelávanie, sociálnu pomoc a dobrovoľníctvo. Potvrdzujú to aj projekty realizované v roku 2025.

VEOLIA ARÉNA DRAŽDIAK A PETRŽALKA HOCKEY TEAM

Nadácia Veolia Slovensko podporila klub Petržalka Hockey Team – prispela na nákup športových potrieb. | Foto: MiÚ Petržalka

V oblasti športu sa medzi najvýznamnejšie projekty radí slávnostné otvorenie **Veolia Arény Draždiak**. Toto moderné športovisko sa stalo domovom pre novovzniknutý hokejový klub **Petržalka Hockey Team**, ktorý združuje deti a mládež zo zeleného sídliska.

Generálny riaditeľ spoločnosti Veolia Energia Slovensko, a. s., **Peter Dobrý** hovorí: „Podpora športu je pre nás dôležitá, preto pravidelne podporujeme športové kluby v mestách, kde pôsobíme. Klub Petržalka Hockey Team sme podporili finančným darom z našej nadácie, ktorá prispela na nákup špor-

tových pomôcok, na organizáciu turnajov a na ďalšie aktivity. Pre spoluprácu sme sa rozhodli preto, lebo veríme, že hokej v Petržalke má budúcnosť a zároveň chceme prispieť k tomu, aby deti trávil zmysluplne svoj voľný čas.“

KOMUNITNÉ GRANTY: PODPORA MIESTNYCH INICIATÍV

Program **Komunitné granty pre Petržalku** sa opäť tešil veľkému záujmu mnohých organizácií a združení. O grant sa uchádzalo 28 projektov a po dôkladnom posúdení nadačnou radou získalo finančnú podporu deväť z nich. Žiadatelia si rozdelili sumu viac ako 37-tisíc eur. Predložené projekty sa orientujú na oblasť podpory vzdelávania, životného prostredia, zlepšenia života komunity či podporu športujúcej mládeže.

Peter Dobrý, predseda správnej rady Nadácie Veolia Slovensko, uviedol: „Záujem občanov a organizácií meniť život komunity k lepšiemu neutícha a my sme radi, že vďaka našej nadácii vieme pomôcť tento zámer aj naplniť. Dostali sme množstvo žiadostí so zaujímavými projektmi a pri finálnom výbere sme zohľadnili najmä zámer projektu, jeho udržiateľnosť a prínos pre vybranú komunitu.“

Finančný príspevok pomohol OZ Kaspian pri renovácii skateparku. | Foto: Veolia

VEOLIA ENERGIA SLOVENSKO OPÄŤ GENERÁLNYM PARTNEROM DNÍ PETRŽALKY

Veolia Energia Slovensko je už tradičným partnerom podujatia Dni Petržalky. | Foto: Veolia

Predposledný júnový víkend sa uskutočnil najväčší festival na zelenom sídlisku Petržalka a Veolia ako generálny partner bola aj tento rok pri tom. Štyri dni skvelej hudby, jedla, dobrej nálady a aj množstvo zábavy vo Veolia zóne. Tí menší mali možnosť ukázať svoju šikovnosť pri interaktívnej hre Playwall, pre väčších bola pripravená oddychová zóna

s ležadlami, slnečníkmi a kolegami, pripravenými odpovedať na otázky o činnosti našej spoločnosti. Ako sprievodné podujatie sa počas soboty konal už tradičný Deň otvorených dverí na kotolni, kde mali návštevníci možnosť dozvedieť sa niečo o tom, ako sa vyrába teplo a teplá voda.

PODPORA KVALITNÝCH KULTÚRNYCH ZÁŽITKOV

V oblasti kultúry Veolia podporila aj podujatie **pianoday2025**. Dialóg medzi dvoma krídlami predviedli známi hudobníci **Vladislav Šarišský** a **Marián Čekovský**.

PianoDay 2025 v DK Zrkadlový háj. | Foto: Simona Babjaková

BEZPLATNÉ PLAVECKÉ KURZY PRE DETI

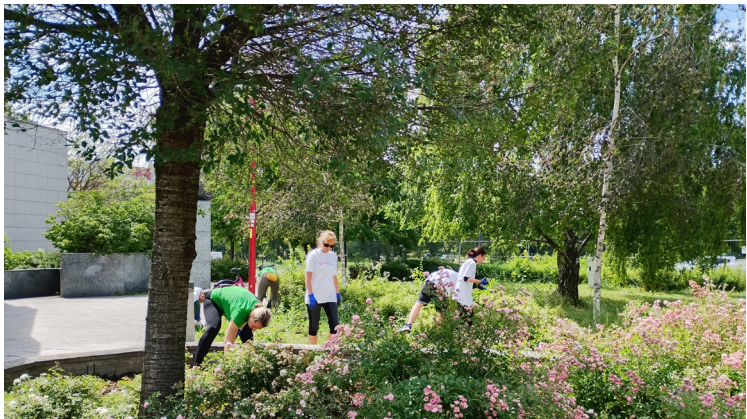

Bezplatné plavecké kurzy pre malých školákov. | Foto: SportInstitute

V spolupráci s neziskovou organizáciou **SportInstitute** umožnila Veolia žiakom petržalských základných škôl bezplatné absolvovanie plaveckého výcviku. Lektori pomohli deťom zdokonaľiť si plavecké schopnosti, ale aj pohotovo reagovať na nebezpečné situácie pri vode.

EKOTÝŽDEŇ: DOBROVOĽNÍCI SKRÁŠŤOVALI PETRŽALKU

Vo Veolii v lete každoročne prebieha ekologická a dobročinná aktivita s názvom Ekotýždeň. Sprevádzajú ju edukačné kampane, revitalizačné práce a exkurzie. Tento rok sa skupina zamestnancov počas Ekotýždňa zúčastnila milej dobrovoľníckej aktivity v Petržalke. Počas jedného slnečného doobedia skrášľovali a odburiňovali vyvýšené záhony na Vlasteneckom námestí.

Dobrovoľníci z Veolii pri údržbe zelene v rámci Ekotýždňa. | Foto: Veolia

Aktivity spoločnosti Veolia Energia Slovensko a Nadácie Veolia Slovensko dokazujú, že zodpovedný prístup k miestu, kde firma pôsobí, môže priniesť hmatateľné výsledky. Od podpory športu cez kultúru až po sociálnu pomoc – všetky tieto aktivity prispievajú k tomu, aby sa Petržalka stávala lepším miestom pre život všetkých jej obyvateľov.

Lucia Burianová, Veolia Energia Slovensko, a.s.

Veolia alebo bytový správca?

KOHO KONTAKTOVAŤ, AK V BYTE NETEČIE TEPLÁ VODA ALEBO NEKÚRIA RADIÁTORY?

V prvom rade odporúčame navštíviť web **veoliaenergia.sk**, kde sú uverejnené informácie o plánovaných odstávkach a aktuálne riešených poruchách. Podľa nasledujúceho návodu jednoducho zistíte, či je už nutné kontaktovať Veoliu, alebo sa problém s najväčšou pravdepodobnosťou týka zariadenia objektu a je potrebné kontaktovať vášho správcu prípadne zástupcu spoločenstva vlastníkov bytov.

**VOLAŤ
DISPEČING VEOLIE**
na t. č.: 0850 325 542

- teplá voda netečie ani po dlhšom odpustení
- teplá voda vôbec nevyteká z vodovodnej batérie
- teplá voda má nežiaduce zafarbenie a predtým nebolo oznámené prerušenie dodávky (problém sa týka celého bytového objektu, nie iba jednej stúpačky alebo bytu)

**TEPLÁ
VODA**

**KONTAKTOVAŤ
SPRÁVCU
BYTOVÉHO DOMU**

- teplá voda má slabý tlak - slabý výtok iba v mojom byte
 - ▶ možná príčina: (zanesené sitká pri vodomeroch alebo znečistené sitko na batérii)
- teplú vodu treba dlho odpúšťať, napríklad ráno
 - ▶ možná príčina: zavzdušnená stúpačka v bytovom dome
- teplá voda má v mojom byte a bytoch nado mnou nízke teplotné parametre
 - ▶ možná príčina: tzv. prieraz studenej vody do teplej vody na vodovodnej batérii alebo spotrebiči bytu

- všetky radiátory v byte ako aj stúpačkové rozvody sú studené a v izbe je chladno (radiátory môžu byť v určitých častiach dňa chladnejšie, no pocitová teplota v byte by nemala byť nízka)
- pri odvzdušnení z radiátorov nevyteká voda
- z radiátorov sa ozýva „bublanie“ alebo iný hluk

KÚRENIE

- vôbec nekúri jeden z radiátorov v byte (porucha termostatickej hlavice, ventilu)
- radiátor hreje výrazne menej ako ostatné v byte pri rovnakej polohe termostatickej hlavice.
 - ▶ možná príčina: porucha termo-hlavice, ventilu radiátora alebo rozdielna kalibrácia termostatických hlavíc
- z radiátora vyteká voda
- hreje iba časť radiátora
 - ▶ príčina: zavzdušnený radiátor (nutné odvzdušniť)

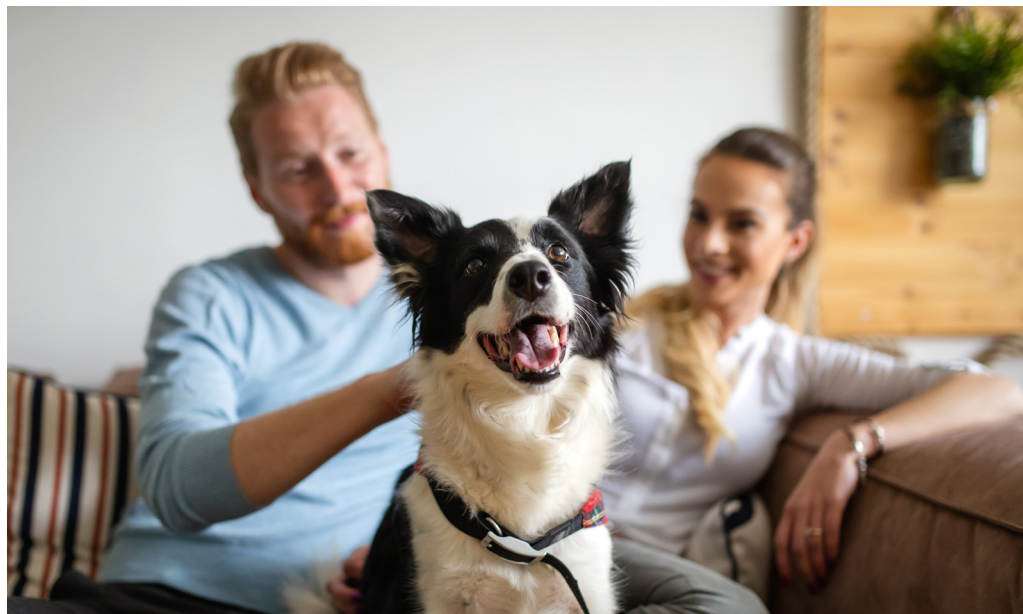
www.veoliaenergia.sk

RADA PRÁVNÍKA

DOMÁCE ZVIERATÁ V BYTOVKE

Chov domácich zvierat v bytových domoch predstavuje jednu z najčastejších tém, ktorá vyvoláva diskusie medzi vlastníkmi a nájomníkmi nehnuteľností v husto obývaných mestských častiach, akou je Petržalka.

Medzi najčastejšie susedské spory medzi majiteľmi psov a ostatnými susedmi patrí častý štekot či nepríjemný zápach spôsobený zanedbanou hygienou. | Foto: Envato

Napriek častým snahám niektorých obyvateľov či dokonca celých domových spoločenstiev regulovať alebo zakazovať držbu domácich zvierat, právny rámec Slovenskej republiky poskytuje pomerne jednoznačnú odpoveď:

vlastnícke právo k bytu zahŕňa aj možnosť chovať v ňom bežné domáce zvieratá a toto právo nemožno obmedziť interným predpisom domu ani rozhodnutím zhromaždenia vlastníkov. Takéto obmedzenia by boli v rozpore so zákonom o vlastníctve bytov, keďže zasahujú do podstaty vlastníckeho práva a prekračujú hranicu, v rámci ktorej možno regulovať správanie vlastníkov v spoločných priestoroch domu. Domový poriadok preto môže upravovať len spôsob pohybu zvierat v spoločných priestoroch, nie však samotnú existenciu zvierat v byte.

Najčastejšie problémy

To však neznamená, že chovateľ zvierat nemá voči ostatným vlastníkom žiadne povinnosti. Práve naopak – občianskoprávna zodpovednosť za škodu spôsobenú zvieratom je objektívna, čo znamená, že majiteľ zodpovedá za akúkoľvek ujmu bez ohľadu na zavinenie. Zahŕňa to nielen zjavné škody, ako je poškodenie majetku alebo ublíženie na zdraví,

ale aj situácie, keď zvieratá svojím správaním vyvolávajú rušenie nad únosnú mieru primeranú pomerom.

V praxi sa najčastejšie rieši dlhodobé štekanie psov, nepríjemný zápach spôsobený zanedbanou hygienou alebo neustále obťažovanie susedov v spoločných priestoroch. Ak vlastník zvierat tieto následky nerieši, môže ísť o porušenie domového poriadku, o zásah do pokojného užívania bytu susedov, a v závažnejších prípadoch aj o správny delikt podľa príslušných ustanovení o rušení nočného klľudu či verejného poriadku.

V bytových domoch vznikajú konflikty aj ohľadom pohybu zvierat v spoločných častiach nehnuteľností. Hoci nemožno nariadiť zákaz vstupu zvierat do budovy, vlastník je povinný zabezpečiť, aby sa zvieratá pohybovali tak, aby neohrozovali ani neobťažovali ostatných obyvateľov. Domový poriadok môže oprávnené ustanoviť povinnosť používať vódzku, obmedziť vstup do niektorých priestorov, ako sú kočíkárne alebo technické miestnosti, alebo zakázať voľný pohyb zvierat po chodbách. Tieto opatrenia sú platné, pokiaľ neznemožňujú samotný výkon práva zvierat chovať a sledujú legitímny cieľ ochrany bezpečnosti a hygieny v dome.

Na koho sa obrátiť?

Ak medzi obyvateľmi vznikne spor súvisiaci s chovom zvierat, právna prax odporúča postupovať od najmenej invazívnych krokov k tým formálnejším. Mnohé konflikty sa dajú vyriešiť jednoduchou komunikáciou, keďže vlastníci si často neuvedomujú, do akej miery ich zvieratá rušia okolie v čase ich neprítomnosti. Ak však problém pretrváva, možno využiť zásah správcu alebo predsedu spoločenstva vlastníkov, ktorý môže upozorniť na porušovanie domového poriadku. Pri dlhodobom narušovaní nočného klľudu alebo hygienických pravidiel môže zasiahnuť mestská polícia. V prípade obťažovania nad primeranú mieru zostáva konečným riešením občianskoprávna žaloba, ktorou sa možno domáhať, aby súd uložil vlastníkovi povinnosť zdržať sa protiprávneho konania alebo odstrániť následky obťažovania.

Právny rámec tak vytvára rovnováhu medzi právom vlastníkov na pokojné užívanie svojich bytov a právom iných vlastníkov chovať v byte zvierat. Základom tejto rovnováhy je primeranosť a vzájomná ohľaduplnosť. Chov zvierat je legítimnou súčasťou výkonu vlastníckeho práva, avšak len dovtedy, kým nezasahuje do práv susedov. V bytových domoch, kde je súkromný a spoločný priestor úzko prepojený, je preto zásadné, aby bol chov zvierat sprevádzaný zodpovednosťou a rešpektom k ostatným obyvateľom.

JUDr. Ján Dolejš | advokát, konateľ
Advokátska kancelária
Remedium Legal, s.r.o.

REMEDIMUM LEGAL
ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA

info@remediumlegal.sk

PREDVIANOČNÝ ČAS V KNIŽNICI PETRŽALKA POTEŠÍ NAJMÄ DETI

Chýbať nebudú veselé divadielka a priestory knižnice rozžiaria nielen úsmevy malých čitateľov, ale aj betlehemské svetlo. Knihovníčka Viera Némethová približuje predvianočný program.

MIKULÁŠ V KNIŽNICI

Poslúchali ste? Alebo ste hnevali? Nech už odpoviete „áno“ na ktorúkoľvek otázku, knižničný Mikuláš je zhovievavý a aj tento rok príde do všetkých rodinných a detských pobočiek petržalskej knižnice. Samozrejme, sprevádzať ho budú aj jeho pomocníci anjeli a čert. Svoje veľké turné trojica absolvuje **v piatok 5. decembra od 9:00 do 15:00**.

5. december | 9:00 – 15:00
Knižnica Prokofievova 5 | Knižnica Vavilovova 26 | Knižnica Furdekova 1 |
Knižnica Vyšehradská 27 | Knižnica Prokofievova 5 | Knižnica Turnianska 10

Zdroj: Envato

PREDVIANOČNÉ DIELNIČKY PRE DETI

Najkrajší darček je ten, ktorý vyrobíte sami. O tom, že to nie je kliše, ale fakt, vás presvedčia detské predvianočné tvorivé dielničky, kde môžu deti s pomocou lektorov a lektoriek zhotoviť jedinečný darček pre rodičov, starých rodičov či súrodencov.

13. december | od 09:00
Knižnica Prokofievova 5

BETLEHEMSKÉ SVETLO V KNIŽNICI

Foto: Knižnica Petržalka

Skautky a skauti zo 113. skautského zboru **Modré hory** z Petržalky aj tento rok prinesú do knižnice jeden z najkrajších symbolov pokoja – Betlehemské svetlo. Môžete pri tom byť aj vy.

12. december | v poobedňajších hodinách
Knižnica Vavilovova 26 | Knižnica Prokofievova 5

VIANOČNÉ DETSKÉ DIVADIELKA

Všetky deti, ktoré už nedečkavo čakajú na Vianoce, si môžu skrátiť čas tromi divadelnými predstaveniami v podaní **Divadla SpozaVoza**.

Už v pondelok 8. decembra sa v rozprávkovej hre s pesničkami **Ušaté dobrodružstvá** dozvedia, ako sa zajačici a ježkovi podarilo zastaviť hromadný útek zvieracích kamarátov z lesa – a čo ho spôsobilo.

V sobotu 13. decembra detektív Žabó Oto v príbehu **O vianočnom sobovi** vyrieši zapeklíty prípad zmiznutia malého sobíka, ktorý sa jedného dňa vytrhol zo sobieho záprahu a ušiel neznámo kam.

No a v stredu 17. decembra bude v ekorozprávke **Zachráňme Vianoce** trojica zajačica Zarka, ježko Jaško a medvedík čistotný Čiko upratovať les a triediť odpad – aby zachránili najkrajšie sviatky roka.

Ušaté dobrodružstvá
8. december | 17:00
Knižnica Turnianska 10

O vianočnom sobovi
13. december | 10:00
Knižnica Vavilovova 26,
Klub pod terasou

Zachráňme Vianoce
17. december | 17:00
Knižnica Prokofievova 5

Počas vianočných a novoročných sviatkov v termíne od 23. 12. 2025 do 7. 1. 2026, resp. 9. 1. 2025 budú všetky pobočky knižnice zatvorené. Viac informácií nájdete na webe petržalskej knižnice kniznicapetrzalka.sk/pobocky. Služby vrátenia kníh do biblioboxov a výdajné boxy budú v tomto termíne nedostupné. Služby výpožičiek e-kníh, audiokníh a detská elektronická čítareň KUBO, ktoré sú dostupné všetkým čitateľom s platnou registráciou, budú fungovať nepretržite.

KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY

kulturavpetrzalke kultura_v_petrzalke www.kulturavpetrzalke.sk

DECEMBER 2025

DOM KULTÚRY ZRKADLOVÝ HÁJ

po 08.12. | 19:00 | 8 - 15 €

**DIVADLO ZA ZRKADLOM
POP2 (PERSONZEROPERSONTOO)**
divadelná komédia

ut 09.12. | 19:00 | 25,50 €

SILNÉ REČI - DIERA V NEBI
divadelná komédia veľkých plánov
a malých možností

št 11.12. | 16:00 a 18:00 | 6 €

ZLATÁ BRÁNA PESNÍČIEK
ZUŠ Jána Albrechta v Bratislave

so 13.12. | 19:00 | 20 €

BERLIN MANSON + DUŠAN VLK
nezávislá scéna žije!
grande finále CZ/SK tour

ne 14.12. | 10:00 | 14 / 15 €

**ROZPRÁVKOVÁ NEDEĽA SLOVENSKE
LADOVÉ KRÁĽOVSTVO**
divadelné predstavenie pre deti

po 15.12. | 18:00 | 28 / 30 / 35 €

CIGÁNSKI DIABLI - NAŠE VIANOCE
Cigánski Diabli a Vanessa Sarkozi

ut 16.12. | 19:00 | 30 €

**KLENOTY ČESKEJ KOMÉDIE
MANŽELSKÉ TURBULENCE**
francúzska komédia

st 17.12. | 18:00 | 39 / 45 €

VÁNOČNÍ ČECHOMOR
tradičné koledy v jedinečnom podaní
ale aj nové piesne

pia 19.12. | 19:00 | 15 €

VEČER AUTENTICKÉHO FOLKLÓRU
predstavujeme vám prierez obcami:
Dúbravy, Zvolenská Slatina a Detva
podujatie sa koná pod záštitou MČ Bratislava – Petržalka,
s podporou Fondu na podporu umenia, Bratislavský samosprávny kraj
v spolupráci s V. Bajanom, ProFolklorika n.f.

so 20.12. | 15:00 a 18:00 | 15 €

DANUBIA A HALO HALO
vianočný GALAPROGRAM

ne 21.12. | 10:00 | 15 - 25 €

SPIEVANKOVO
vianočné turné - Svetlo Vianoc

DOČASNÝ KULTÚRNY PRIESTOR

pia 05. - 21.12. vernisáž: 4.12. o 18:00

**MICHAELA MORAVČIKOVÁ:
SILVER SURFING**

séria malieb sa zaoberá pojmom
vzdialenosti, ktorá sa manifestuje
do predstavy cestovania časom

DOM KULTÚRY LÚKY

st 03.12. | 19:00 | 30 €

VÁNOCE S NEREZEM A LUCIOU
vianoce s Luciou Šoralovou
a legendárnou skupinou Nerez

št 04.12. | 18:00 | 20 €

TVORIVÝ BABINEC S MARTINKOU
tvorivý večer s Martinou Kazdovou
vianočné ozdoby
rezervácie na dkl@kzp.sk

pia 05.12. | 10:00 | 5 €

ČAKÁME NA MIKULÁŠA
zábavné adventné dopoludnie
pre deti do 5 rokov

pia 05.12. | 18:00 | 8 / 10 €

JAZZOVÉ VIANOCE
s TRADITIONAL & REVIVAL BANDOM

ne 07.12. | 10:00 | 5 €

**ROZPRÁVKOVÁ NEDEĽA
ZIMNÝ PRÍBEH**
divadelné predstavenie pre deti

ne 07.12. | 15:00 | 8 €

ART PEGAS
vianočné vystúpenie

st 10.12. | 15:00 - 19:00 | vstup voľný

VIANOČNÝ KOMUNITNÝ TRH
pre veľkých aj malých Petržalčanov

št 11.12. | 18:00 | 25 €

LADIES ART
VÝTVARNÝ VEČER S MONIKOU
inšpirácia Marc Chagall a Henri Matisse
rezervácie na dkl@kzp.sk

pia 12.12. | 14:00 - 20:00 | vstup voľný

DIAGNOSTIKA 2025
diagnostika tela a duše

pia 12.12. | 19:00 | 10 €

ZA MEŠKANIE SA OSPRAVEDĽUJEME
činohra, situačná komédia
Divadlo TANDEM

so 13.12. | 10:00 - 17:00 | 20 €

AKADÉMIA MÓDNYCH LÍDROV
móda nie je len o pekných šatách,
je to kreativita, remeslo aj biznis

so 13.12. | 18:00 | 10 €

PREHĽADKA KONCERTNÝCH UMELCOV
Viktória Kurina Primavera, Richard Rikkon,
sláčikové kvarteto Rigoroso 4. ročník

po 15.12. | 18:00 | 15 €

KOMÉDIA „3x2“
komédia z manželského života

št 18.12. | 18:00 | 5 / 10 €

VIANOČNÁ BUBNOVAČKA S RYTMIKA.SK
spoločná interaktívna bubnovačka

po 01.,08.,15.12.

8:00 - 12:00 | 2 €/osoba / hodina
RAKETOVÍ SENIORI

po 01.,08.,15.12. | 9:00 | 4 €

ZDRAVOTNÉ CVIČENIE

po 01.,08.,15.12.

3 € rodič + dieťa/ 4 € rodič + 2 deti
ČARBANIČKY

výtvarný ateliér s herňou

po 01.,08.,15.12. | 18:00 | 25 €

št 4.,18.12. | 18:00 | 25 €
KERAMICKÝ WORKSHOP

st 03.,10.,17.12. | 9:30 | 4 €

ZDRAVÝ CHRÁT

st 03.,10.,17.12. | 17:30 | 4 €

POHYB A RELAX

st 03.,10.,17.12. | 17:30 | 5 €

HAPPY DANCE KIDS

št 04.,11.,18.12. | 18:30 | 4 €

SVET ZDRAVIA - JOGA

št 04.,11.,18.12. | 19:00 | 5 €

LATINO ZUMBA

ne 07.,14.12.

15:00 - 18:00 | 4 €/osoba / hodina
STOLNÝ TENIS PRE VEREJNOSŤ

CC CENTRUM

po 01. - 18.12.

KRAJINA FANTÁZIE

výstava výtvarných prác seniorov
k projektu Seniorská výtvarná jeseň 2025

po 01.,08.12. | 09:00 | 2 €

CVIČENIE PRE PETRŽALSKÉ SENIORKY III.

st 03.,10.12. | 9:00 | 2 €

CVIČENIE PRE PETRŽALSKÉ SENIORKY I.

št 04.12. | 08:00 - 13:00

MIKULÁŠKA KVAPKA KRVI

potrebná registrácia cez MÚ Petržalka
v spolupráci s MÚ Petržalka a Národnou transfúznou službou SR

ne 07.12. | 15:00 | vstup voľný

**LAHKOSŤ A LADNOSŤ
NA TANEČNOM PARKETE**

tanečný workshop pre seniorov

ut 09.12. | 14:00 - 18:00 | vstup voľný

VIANOČNÝ KOMUNITNÝ BAZÁRIK

predaj originálnych vianočných dekorácií,
darčiekov a drobností

št 11.12. | 10:00 | 2 €

**TANEC PRE RADOSŤ - COUNTRY TANCE
PRE SENIOROV**

so 13.12. | 16:00 | 5 €

TRINÁSTA KOMNATA

koncert kapely KORTEK

zmena programu vyhradená

BRATISLAVA AKÚTNE POTREBUJE KRYTÝ SKATEPARK

Mladý petržalský talent je dvojnásobným majstrom Českej republiky v netradičnom športe.

Šikovnosť Matúša Belicu môžu fanúšikovia sledovať na jeho instagramovom profile @matus_lukaa_. | Foto: Slovenský olympijský výbor

Či už je to švihadlo alebo kolobežka, pôvodne išlo o detské zábavky, no dnes sa z nich stali seriózne športové disciplíny. Scootering – kolobežkovanie, získalo popularitu na prelome milénia

po vynáleze ľahkej skladacej kolobežky švajčiarskym bankárom **Wimom Ouboterom**.

Na začiatku mala slúžiť ako rýchly a skladný prostriedok na prepravu do práce pre japonských manažérov, no rýchlo si získala obľubu medzi malými milovníkmi adrenalínu. Len rok po uvedení na trh predala spoločnosť Razor USA 6 miliónov skladacích kolobežiek. Skrátka – mánia.

Scooteringu prepadol aj **Matúš Belica**, 11-ročný Petržalčan, ktorý má však napriek útlému veku na

konte už dva majstrovské tituly z Českej republiky a niekoľko víťazstiev v medzinárodných súťažiach.

Večne na cestách

„Na rampách jazdím od šiestich rokov. Dostal som na narodeniny kolobežku, išiel som do skateparku – a začalo ma to baviť“, opisuje začiatky Matúš. Dnes trénuje na dennej báze, domov sa vraj málokedy vráti pred zotmením, prezrádza so smiechom jeho mama. Veľkým problémom je však akútny nedostatok skateparkov. V Bratislave sú prakticky iba dva – jeden pri Chorvátskom ramene, ktorý už dosluhuje, ďalší pod mostom SNP, ten je však vhodnejší pre skejterov. Belicovci tak musia za lepšími

podmienkami jazdiť do Žiliny, do Rakúska alebo do Čiech. Najčastejšie do Pardubíc, kde je krytý skatepark, takže sa tam dá jazdiť aj v zlom počasi.

„V Čechách je to na neporovnateľnej úrovni. Pomaly v každom menšom meste, dokonca na dedine nájdete skateparky, ktoré postavili z európskych fondov“, vysvetľuje **Silvia Belicová**. Dodáva, že vybudovanie krytého skateparku v Bratislave by scooteringovej komunite nesmierne prospelo, lebo aj kvôli mizerným podmienkam sa z roka na rok znižuje. „Ak nemajú kde jazdiť, decká to rýchlo prestane baviť“, myslí si Belicová. „Nie všetci rodičia ich podporujú tak ako my, že každý víkend hľadáme nové a nové možnosti na jazdenie“, hovorí.

Drahý aj lacný špás

Scootering teda môže, ale aj nemusí byť drahý špás, záleží na tom, do akej miery sa mu chcete venovať. Ak do toho idete naplno – ako Matúš – potom treba zainvestovať nielen do cestovania po skateparkoch, ale aj do kolobežky. Tá Matúšova napríklad vyšla na 600 eur. Ide však už o „náčinie“, ktoré čosi vydrží. A od čoho závisí kvalita kolobežky? „Musí byť ľahká a pevná. Ťažšie, väčšinou tie ľahšie dosky väčšinou dlhšie vydržia, ale samozrejme, najdôležitejšie je, aby si mal kolobežku s doskou ktorá vyhovuje tebe. To zistíš časom, keď jazdiš“, približuje Matúš a dodáva, že jemu sa zatiaľ kolobežku zlomiť nepodarilo, no stáva sa to.

Naštastie, všetko – od koliesok, po dosku sa dá vymeniť. A vyrobiť dokonca na mieru. To sa chystá využiť aj Matúš, ktorý nedávno zvíťazil v súťaži Slovenského olympijského výboru Ukáž sa! a získal tisícurový grant. „Matúško si už vyberá novú dosku, kde si môže nakombinovať vlastnú farbu, dať na ňu aj svoje meno“, prezrádza jeho mama,

do čoho investujú časť dotácie. „A potom na cestovanie po skejtparkoch. Takže sa to veľmi rýchlo rozkotala“, smeje sa.

Ukáž, čo je v tebe

Jazdci na kolobežkách súťažia zväčša v dvoch disciplínach – park a street. Malých jazdcov – a to doslova, keďže 18-roční pretekári už patria medzi starcov – môžete stretnúť nielen v skejtparkoch, ale aj v meste – ako sa pokúšajú zjazdiť betónový múrik alebo aj kovový plôtky vedľa schodiska. Ale tento obrázok sa vám naskytne skôr v Chicagu, kde je tento šport extrémne populárny. Práve Američania, ale aj Angličania, Nemci a Česi patria v scooteringu medzi svetovú špičku.

„Iba si upravujem tie, ktoré už existujú“, odpovedá Matúš na otázku, či si vymýšľa aj vlastné triky. „Na súťaži mám 45 sekúnd a predvedieš zostavu trikov, ktorú si si pripravil. Za tých 45 sekúnd musíš ukázať, čo vieš, čo v tebe je“, približuje. Trénuje sa sám, triky, ktoré vidí na sociálnych sieťach skúša, až kým nie sú dokonalé. Skúsenosti však získava aj na dvojtyždňovom letnom kempu v Pardubiciach. „Chodí tam veľa chalanov z Bratislavy. Učia ich tam najlepších českých jazdcov“, hovorí Belicová.

A aký by mal byť dobrý kolobežkár? Podľa Matúša treba najmä premýšľať a mať dobrú koordináciu. „Podľa mňa je dôležité začať od najľahších trikov. Veľa chalanov to nerobí, lebo si myslia, že keď to je ľahké a nevyzerá to dobre, tak to preskočia – a potom je veľa úrazov, pádov. A aj dobre padat' je veľmi dôležité“, doplní Belicová. Apropo, pády a zranenia. Matúš sa im zatiaľ vyhýba. Okrem zlomeného malíčka, rozseknutej pery a oškretej brady si vážnejšie neublížil. Helma a chrániče na kolená a na zuby sú preňho povinnou výbavou.

Zo zábavky vášej

Najbližšie sa Belicovci chystajú na preteky do francúzskeho Montpellier – v máji 2026. „Keďže chceme chodiť na svetové súťaže, Matúš musí byť organizovaný v nejakej kom zjednotení. U nás je jediná tematicky blízka asociácia in-line korčuľovania, kde je od októbra prihlásený – ako jediný freestyle kolobežkár,“ prekvapuje Silvia Belicová.

„Na Matúša sme veľmi hrdí, nečakali sme, že to dotiahne až takto ďaleko. Mysleli sme si, že to bude len chvíľková zábavka, že ho to rýchlo prestane baviť. Ale potom sa ukázalo, že nie,“ hovorí Belicová. A aké sú Matúšove sny? Je skromný. „Zlepšovať sa,“ odpovie mladý šampión bez váhania

Martina Štefániková Dvojnásobný majster Českej republiky jazdí aj v petržalskom skejtparku. | Foto: Slovenský olympijský výbor

VIANOČNÉ TRHY OŽIVILI NOVÉ ATRAKCIE: BEZPLATNÉ KLZISKO A SNEHOVÝ AREÁL

Vianočná Petržalka 2025

Klisko bude k dispozícii denne od 8:00 do 21:30.

„Inšpirovali sme sa u našich západných susedov vo Viedni,“ prezradil starosta na margo klziska. | Foto: Tatiana Šeliga

Vianočné trhy na Námestí Republiky v Petržalke odštartovali slávnostným rozsvietením stromčeka v piatok 28. novembra. Návštevníci si mohli okrem štedrejšej svetelnej výzdoby všimnúť viaceré nové atrakcie – okrem alpák a ďalších zvieratiek, najviac zaujalo klisko, ktoré samospráva plánuje spre-vádzkovať prvý decembrový týždeň. A to úplne zadarmo. „Inšpirovali sme sa u našich západných susedov vo Viedni, ktorí s nami

zdieľali svoje know-how a rozhodli sme sa ho využiť aj u nás,“ povedal na otvorení trhov starosta Petržalky Ján Hrčka. Ladovú plochu s veľkolepými rozmermi 20 x 40 metrov vytvorila dodávateľská firma v spolupráci s pracovníkmi oddelenia správy verejných priestranstiev miestneho úradu, ktorí budú tiež zabezpečovať údržbu plochy. „Myslím, že toto bude jediné klisko týchto rozmerov a zdarma v okruhu

25 kilometrov od Bratislavy,“ odhaduje Hrčka. Požičovňa korčúľ aj večerné osvetlenie Klisko bude otvorené denne od 8:00 do 21:30. Korčuľari môžu na mieste využiť službu požičovne a brúsenia korčúľ. Na mieste budú aj uzamykateľné skrinky na jednoeurovú mincu pre bezpečné uskladnenie osobných vecí a občerstvenie. Súčasťou bude aj večerné osvetlenie.

Niektoré časy budú vyhradené pre exhibičné hokejové turnaje organizované mestskou časťou. Mimo nich ale hranie hokeja na klisku možné nebude – slúžiť bude primárne na korčuľovanie. V ponuke je aj komerčný prenájom plochy vo vybraných časoch za 30, 50 alebo 60 eur. Konkrétny termín je nutné si rezervovať prostredníctvom webu petrzalkaspotuje.sk.

Snehový areál

Verejnosť na námestí prekvapila aj kópka snehu, ktorá okamžite prilákala najmenších návštevníkov. Ako prezradil Hrčka, sneh pochádza z klziska Veolia Aréna Draždiak. Sneh je maximálne bezpečný a posluží ako základ pre vybudovanie snehového areálu, kde si návštevníci vianočných trhov budú môcť užívať zimné radovánky. „Ľad, z ktorého vznikol sneh nemá žiadne dodatočné chemické úpravy. Voda používaná na ľadové plochy prechádza osmózou, čiže je zbavená všetkých nečistôt a minerálov. Aj pri úprave tohto klziska na námestí bude vznikať ľad, ktorý chceme premeniť na ďalší sneh a kopu zväčšiť a udržiavať snežným delom,“ povedal s tým, že možné to bude len vtedy, ak im bude priat chladnejšie počasie.

Mária Halašková

„Je smutným faktom, že nevinných ľudí obviňujú zo zločinov. Videl som dosť nevinných, ktorých obvinili, že ublížili svojim milovaným, takže viem rozoznať, či... (znenie tajničky).“ Steve Cavanagh TRINÁST Súhrn tých novostí na ľavici obľávaných. JE V POROTE. „Jedna gručná kniha sa rozhodne odlišuje.“ RECENZIA CAVANAGH Trinást Výhercom krížovky z novembrového čísla 11/2025 sa stáva Georgína Hnidková. V zimnom dvojčíse hráte s vydavateľstvom Lindeni o napínavý detektívny triler o sériovom vrahovi, ktorý tentoraz nesedí za mrežami, ale v porote – Trinást – od amerického autora Stevea Cavanagha. Držíme palce!						Pomôcky: Amata, ama, Río, ink	3. časť tajničky	Rákos	Stonanie	Vzácný ihličnatý strom	Emisná banka (skr.)	Dolná končatina	Bôžik lásky
						Krúžky na prstoch							
						Mužské meno							
						Slovenská agentúra					Přf		
						Nie dnu				Cestovný doklad	Z tej príčiny		
						Ukazovacie zámeno, tamto			Plúž	Ťažký kov		Značka športovej obuvi	Nápadne, zjavne
									Priateľ (fam.)				
Autor: Blah.	Slovensko (MPZ)	Pltník (zried.)	Rastlinné maslo	Odroda čučoriedky	Tuto			4. časť tajničky					
					Levoča (EČV)			Stredomorský strom					
Zbilo (expr.)							Zámotok						
							Cnosť (bás.)						
5. časť tajničky						Smútok							
						Nie mlado							
	Temrava				Výrobca horčice						Abtesla (zn.)		
	Súčasť počítača				Očari						Spôsobujú príjemno		
Komu patriaca				Patriace Otovi						Lond. symf. orch. (skr.)			
				Ručitelia na zmenke						Vysloví			
Dvojhláska			Planétka						Značka Pascalu			Nemocnič. oddelenie	Rieka, po španielsky
			Elektronická pošta						Hudobný štýl				
Ešte raz vari							Nepochoď (hovor.)						
							Meno Heleny						
	Hudobná výchova (skr.)	Mama (expr.)				2. časť tajničky							
		1. časť tajničky				Listy ruže							
Poháňali						Hmota na lepenie, lep							
						Mútil							
Rímska 8					Koval				Ekonom. inštitút			Listnatý strom	Európska sieť pre cestovný ruch
					EČV okr. Košice				Cér (zn.)				
	L foneticky			Zimná obuv						Lež			
	Čin, úkon			Dobr. sport. org. (skr.)						Samec kozy			
Akže			Číslo, ktoré sa delí								Moderný (hovor.)		
			Obchodná tlač (skr.)								Lekárska liga (skr.)		
Ktosi (poet.)					Atrament, po anglicky				Francovka				
Ukazovacie zámeno					Ženské meno (29.4.)				Mzda, pláca				